

PANORAMA

Fokus na europsku regionalnu i urbanu politiku

ZIMA 2020. / br. 75

Panorama 2021. postaje

zeleni i digitalni

DONOŠENJE
ODLUKA TIJEKOM
PANDEMIJE

GRADOVI SE
UDRUŽUJU
U PODRUČJU
URBANE
ODRŽIVOSTI

Regionalna
i urbana politika

PANORAMA

SADRŽAJ

UVODNI ČLANAK.....	3
DUGI i NAPORNI PREGOVORI TIMA NJEMAČKOG PREDSEDNIŠTVA EU-a RADI POSTIZANJA DOGOVORA o PAKETU KOHEZIJSKE POLITIKE	4
NOVI INTERNETSKI KOMUNIKACIJSKI ALATI ZA PODIZANJE SVIJESTI O KOHEZIJSKOJ POLITICI.....	7
PANORAMA JE IZVIJESTILA o TOJ TEMI – PREGLED 75 IZDANJA ČASOPISA – PRIJE PRELASKA NA DIGITALNO IZDANJE.....	9
TOČKE PODATAKA: FINACIJSKI POKAZATELJI i POKAZATELJI ISHODA PRILAGOĐENI U SVRHU PRAĆENJA ODGOVORA EU-a NA BOLEST COVID-19.....	13
GODIŠNJE DOGAĐANJE INTERREGA PREUZIMA DIGITALAN PRISTUP IZAZOVIMA PREKO GRANICA.....	17
RUŠENJE PREPREKA ZA PREKOGRANIČNO POSLOVANJE: STVARANJE MEĐUNARODNIH MSP-ova.....	19
PRONALAZAK RJEŠENJA ZA POTICANJE SURADNJE i RASTA IZMEĐU EU-a i ZEMALJA EFTA-e.....	21
EU-ov REGIONALNI INDEKS DRUŠTVENOG NAPRETKAODRAŽAVA POZITIVNE POMAKE U DRUŠTVENOM RAZVOJU	23
EUROPA i AMERIKA UDRUŽUJU SNAGE RADI PRONALASKA ODRŽIVIH ODGOVORA NA URBANE PROBLEME	25
SNAŽAN INTERES ZA FINACIJSKE INSTRUMENTE REGIONALNE POLITIKE ISKAZAN NA KONFERENCIJI FI-COMPASS.....	27
18. EUROPSKI TJEDAN REGIJA i GRADOVA IMA CILJ „RESTART.EUROPE.TOGETHER” („PONOVNO POKRENUTI.EUROPU.ZAJEDNO”).....	29
ALUMNA PROGRAMA YOUTH4REGIONS HVALI RAZNOLIKOST NOVINARA I NJIHOVU POSVEĆENOST NA 18. EUROPSKOM „TJEDNU”.....	32
KOHEZIJSKA POLITIKA: OBLIKOVANJE PROŠLOSTI, SADAŠNJOSTI I BUDUĆNOSTI KROZ SURADNJU S LJUDIMA	34
UTJECAJNE OSOBE s DRUŠTVENIH MREŽA OBILAZE ZELENE PROJEKTE I PODRŽAVAJU POLITIKU EU-a O KLIMI.....	36
PROJEKTI IZ MALTE, BUGARSKJE, GRČKE, DANSKE i LUKSEMBURGA.....	41

UVODNI ČLANAK

Ova čudna i neobična 2020. bliži se kraju približno u isto vrijeme kada trenutačni tim Europske komisije slavi prvu godinu mandata.

Kada smo u prosincu 2019. preuzeli dužnost, znali smo da ćemo biti suočeni s godinom prepunom izazova povezanih osobito s odobrenjem višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027., pravnim tekstovima povezanim s revidiranim uredbama kohezijske politike za isto razdoblje te stvaranjem novog Fonda za pravednu tranziciju.

Namjera mi je bila u prvoj godini mandata posjetiti barem jednu regiju po zemlji kako bih intenzivirala dijalog i poslušala lokalne brige i želje.

No stvarnost nam je nametnula drugačiji plan: u nekoliko su se mjeseci naši životi i životi svih Europljana dramatično promijenili zbog pandemije koronavirusa. Mislim na sve one koji su izgubili svoje voljene ili su bolovali od virusa. Zahvalna sam svima vama koji ste nastavili raditi i ostvarivati rezultate u takvim teškim okolnostima, na vašoj posvećenosti, profesionalnosti i osjećaju za javnu službu.

Tijekom vrhunca izvanrednog javnozdravstvenog stanja, kao i tijekom priprema za oporavak, kohezijska politika, jedna od prvih politika EU-a, pokazala je sposobnost prilagodbe na novu stvarnost. Njezina pravila privremeno su se promijenila kako bi državama članicama i regijama omogućila preusmjeravanje financijske potpore tamo gdje je ona najpotrebnija – neovisno o tome je li riječ o zdravstvenom sektoru, programima za nezaposlene ili radnom kapitalu MSP-ova – kako bi se socijalni i zdravstveni učinci pandemije sveli na najmanju moguću mjeru.

Odobreni su novi VFO kao i paket za oporavak EU sljedeće generacije, posebno osmišljen za borbu protiv učinaka pandemije, čime se svima uključenima omogućuju da brzo počnu sa zaštitom i preusmjeravanjem naših gospodarstava prema zelenijoj, digitalnijoj i kohezivnijoj budućnosti. Simbolično, paket REACT-EU bio je prvi sklopljeni zakonodavni prijedlog inicijative EU sljedeće generacije: bili smo pioniri u odgovoru i predvodnici kada govorimo o pregovorima.

Kriza je još jednom pokazala u kolikoj je mjeri kohezija temeljni stup EU-a, kao i njezinu sposobnost ambicioznog odgovora pružanjem potpore zemljama, regijama, radnicima i društvima. Prvi smo počeli rješavati krizu zahvaljujući paketu CRII i CRII+ i bit ćemo inženjeri oporavka s pomoću paketa REACT-EU i dugoročne kohezije.

Moja motivacija za sljedeću godinu jest da iz krize izađemo jači, s modernim kohezivnim gospodarstvima, ali i da nitko ne zaostaje.

I za kraj, ovo 75. izdanje časopisa *Panorama* prilika je i da odamo počast velikom broju onih koji su pridonijeli ovom časopisu od 2000. U ovom izdanju pronaći ćete niz priča u kojima je prikazan razvoj naše politike tijekom godina koji je kulminirao dogovorom za razdoblje financiranja 2021. – 2027.

Časopis *Panorama* obilježit će dolazak ovog novog ciklusa politike u novom obliku, pružajući vam sadržaj redovitije, fleksibilnije i reaktivnije, osobito kroz videozapise i interaktivne grafičke prikaze. Uskoro ćemo vas obavijestiti o tim novim značajkama. ■

Elisa Ferreira,
Europska povjerenica za koheziju i reforme

Završno odbrojavanje: donošenje odluka u vrijeme pandemije

Dana 1. siječnja 2021. započinje novo programsko razdoblje kohezijske politike EU-a. Sve oči sada su uprte u njemačko predsjedništvo EU-a koje zajedno s Europskim parlamentom treba finalizirati pravni i financijski okvir. Kao da to nije bio dovoljno velik izazov, pandemija bolesti COVID-19 promijenila je dinamiku donošenja odluka i u potpunosti izmijenila uobičajene obrasce rada. Časopis *Panorama* upitao je Thomasa Pickartza, Alexandru Marquardt i Annu-Lenu Zademach-Schwierz iz njemačkog tima za predsjedanje kako su se nosili s pregovorima EU-a u novoj, digitalnoj stvarnosti kao i o zadnjim koracima u postizanju dogovora o paketu kohezijske politike.

Nakon dvije i pol godine pregovora Vijeće i Parlament na početku su sklapanja zakonodavnog okvira. Što još nedostaje?

Thomas Pickartz (TP): Naš je cilj oduvijek bio do kraja godine postići politički dogovor o cijelom paketu kohezijske politike. Nakon 15 političkih trijaloga i 40 tehničkih sastanaka s Europskim parlamentom, i dalje smo na dobrom putu da postignemo taj cilj. Dana 18. studenoga postigli smo politički dogovor o Uredbi REACT-EU, kamenu temeljcu europskog plana oporavka „EU sljedeće generacije”. Dobro napreduju i pregovori o Uredbi o zajedničkim odredbama. Određena teška pitanja i dalje treba riješiti, no dogovor s Europskim parlamentom nadohvat je ruke.

Alexandra Marquardt (AM): Budući da je dolazio uz zeleni plan, a ne uz kohezijski paket, Fond za pravednu tranziciju uvijek je bio kasnije na redu u odnosu na druge dokumente. To je bio jedan od naših prvih mandata Vijeća pod njemačkim predsjedanjem, a Parlament ga je izglasao tek u rujnu. Kad su pregovori započeli sporije i postali teški, mislili smo da će se ta dokumentacija izravno prosljediti našim portugalskim kolegama. No tada su razgovori postali jednostavniji te smo sada, zajedno s EFRR-om, koji je također počeo dobro napredovati nakon težeg početka, blizu cilja.

Anna-Lena Zademach-Schwierz (AZ): Pregovori o Interregu bili su pragmatični i usmjereni na rezultate, čak i tijekom trajanja mjera ograničavanja kretanja u proljeće. Međutim, kada je započelo

njemačko predsjedanje, suočili smo se s blokadom EP-a zbog teških pregovora o proračunu. Bio je izazov vratiti se za pregovarački stol i ponekad smo se osjećali kao da hodamo po jajima. To je bilo u potpunosti suprotno pregovorima za ESF+ koje smo u srpnju započeli velikom brzinom na dvama tehničkim sastancima, ali smo se s većim teškoćama suočili tijekom političkih razgovora.

Nakon početka njemačkog predsjedanja u srpnju činilo se kao da je najgori dio pandemije bolesti COVID-19 završio – sve dok nas nije zahvatilo drugi val. Kako je to promijenilo vaš način rada?

AZ: u Parlamentu smo neko vrijeme nastavili s potrebnim fizičkim ili „hibridnim” sastancima na tehničkoj razini.

Lijevo: Anna-Lena Zademach-Schwierz, sredina: Thomas Pickartz, desno: Alexandra Marquardt

Imali smo samo jednu nezgodnu situaciju kada je glavni pregovarač s druge strane bio u svojem kućnom uredu, dok su brojni kolege sjedili u velikoj sobi za sastanke. No čak smo i tada uspjeli dobro napredovati sve dok nije bilo previše ometajućih zvukova ili zvučnih signala u virtualnim prostorima koji su se glasno čuli u sobi za sastanke.

TP: u Vijeću smo prvo nastavili održavati fizičke sastanke. Dokumenti kohezijske politike smatrali su se prioritetom zbog njihove povezanosti s VFO-om i europskim planom oporavka. Tek je u studenome, nakon snažne pojave drugog vala pandemije u Bruxellesu, radna skupina počela održavati digitalne sastanke. To je odlično funkcioniralo.

AM: Drugi nas je val snažno pogodio, ali COVID je ustvari bio dio našeg predsjedanja od početka do kraja. Nije bilo popratnih događanja, prilika za upoznavanje, prijama, izložbi, koncerata ili sličnih događanja. Putovanje naših atašea u Berlin/Brandenburg također je otkazano, a to je obično najvažniji događaj tijekom svakog predsjedanja. Bilo je to

doista izvanredno razdoblje na poslu, ne samo zbog digitalnih sastanaka i kućnih ureda, već i zbog načina na koji se nje-mačko predsjedanje moglo predstaviti.

Može li digitalna komunikacija – od videokonferencija do virtualnih posjeta – zamijeniti formate na koje smo navikli?

AZ: u posljednjih sam nekoliko mjeseci počela uviđati prednosti virtualnog svijeta tijekom dugotrajnih tehničkih sastanaka o različitim dokumentima. Mnogo je lakše razmjenjivati stajališta i složiti se oko zajedničkog dok je mikrofon isključen u usporedbi s traženjem pauze tijekom „fizičkog sastanka”. Međutim, sve to funkcioniralo je dobro samo zato što smo svi mogli sjediti u jednoj prostoriji kao tim. Kada sam sama za radnim stolom, mnogo mi je teže pratiti sastanak unatoč različitim mogućnostima „čavrljanja”.

TP: Digitalne komunikacije definitivno su nam pomogle da stvari funkcioniraju tijekom krize. No osobni kontakt i dalje je vrlo važan ako želite postići kompromis u osjetljivim pitanjima. Digitalni for-

mat slabi ljudski faktor. Ako se našalite tijekom videokonferencije, ne možete čuti kako se ljudi smiju jer su im mikrofoni isključeni. Mnogo je teže prepoznati raspoloženje kolega u virtualnoj prostoriji negoli u fizičkoj prostoriji.

Pred vama je ogromna količina zakonodavnih prijedloga na kojima trebate raditi, od REACT-EU-a do Uredbe o Interregu. Što vam pomaže da preživite takav tempo?

TP: Istina je da je radno opterećenje ogromno. Mnogo nam je pomogla podjela odgovornosti unutar briselskog tima, uključujući i situacije u kojima se radilo o upravljanju radnom skupinom i vođenju tehničkih pregovora s Europskim parlamentom. Što se tiče pregovora na političkoj razini, zamjenik našega glavnog direktora i kolege iz Berlina iznimno su se obvezali putovati iz Berlina u Bruxelles na svaki trijalog unatoč pandemiji. Takva posvećenost vrlo je poticajna.

AM: Slažem se s Thomasom. Imamo prekrasan tim! Radni dani često su naporni i pravi je izazov imati tri dijaloga tjedno. No uvijek smo dobro raspoloženi, volimo se zajedno smijati i svi smo svjesni da je svaki član tima potreban kako bismo mogli postići sve ove odlične rezultate.

AZ: Obitelj mi je bila velika podrška tijekom ovog razdoblja. Uskladiti troje djece, uključujući povremeno školovanje od kuće, nije jednostavan zadatak za dva partnera s odgovornim poslovima. Moja 75-godišnja majka nije se ustručavala putovati u rizično područje i testirati se (bila je negativna :-)) na povratku. Sve u svemu, uvijek sam imala osjećaj da se moj rad cijeni i da se moji napori isplate. Uz svu podršku koju smo imali od tima iz Berlina, kolega iz tajništva Vijeća

Slijeva nadesno: Heinz Heitmeier (njemačko predsjedništvo), Elisa Ferreira (Povjerenica za koheziju i reforme), Pascal Arimont (izvjestitelj, EP) i Younous Omarjee (Predsjednik Odbora za regionalni razvoj, EP), uz pridržavanje mjera poštivanja fizičke udaljenosti tijekom trijaloga o prekograničnoj suradnji

i Komisije, imam osjećaj da smo napravili potreban i dobar napredak u pogledu tih dokumenata kako bismo tijekom svog predsjedanja mogli zaključiti sve političke točke.

Imate li omiljene priče iz vremena pregovora o kohezijskoj politici?

TP: Odlučujući trijalog za REACT-EU održao se na rođendan suizvjestiteljice Constanze Krehl (S&D, DE). Kupili smo cvijeće, odradili vrlo uspješan sastanak i svemu na kraju nazdravili šampanjcem. Dva dobra razloga za slavlje istoga dana.

AM: Meni su ovo bili posebni pregovori. Tijekom zadnjih rasprava o kohezijskom paketu radila sam za Constanze Krehl koja je bila i suizvjestiteljica za trenutačnu Uredbu o zajedničkim odredbama za razdoblje 2014. – 2020. Constanze i ja zajedno smo prošle kroz više od 90 trijaloga prije konačnog glasovanja na plenarnom zasjedanju u prosincu 2013. Bilo je to iznimno napeto razdoblje i uživala sam

raditi u Parlamentu. Odlično je iskustvo sada biti „na drugoj strani” i predstavljati Vijeće. Osobno, odlično mi je ponovno raditi sa „svojom” bivšom zastupnicom u EP-u.

P: Kada se predsjedavanje EU-om u siječnju 2021. preseli u Portugal, što će vam najviše nedostajati iz zajednički provedenog vremena?

AM: Učiti od kolega ogromnog znanja i iskustva zaista je obogaćujuće iskustvo. Obožavam i naše različite osobnosti i način na koji surađujemo. Najviše će mi nedostajati moji prekrasni kolege!

AZ: Mislim da se nikada u životu nisam toliko smijala na poslu – suze su mi išle na oči! Toliko smo se zabavljali uz čašu vina nakon triju trijaloga zaredom rješavajući se napetosti. S obzirom na to da smo u studenome imali tri rođendana, dosta smo i slavili unatoč stresu tijekom ovih posljednjih šest tjedana predsjedanja. Definitivno će mi nedostajati toplina i smijeh kolega.

TP: Najviše će mi nedostajati Alex i Anna-Lena i sjajno vrijeme koje smo proveli zajedno. Anna-Lena završit će svoj privremeni premještaj i vratiti se u Komisiju početkom sljedeće godine. Alex će se vratiti u Njemačku krajem ožujka. Teško mi je zamisliti da ću ponovno biti sam. ■

SAZNAJTE VIŠE

https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/2021_2027/

<https://www.eu2020.de/eu2020-en>

Stvaranje zajedničkog identiteta s pomoću internetskih alata

GU REGIO otkrio je svoj internetski generator i knjigu o brendu. Korisnici programa sada u samo nekoliko klikova mogu učinkovito ispuniti zahtjeve Komisije o komunikaciji i vidljivosti. Dijeljenjem svojih aktivnosti i postignuća na lokalnoj razini pomažu oblikovati priznavanje potpore EU-a na razini Europe.

Poboljšanje vidljivosti kohezijske politike postalo je glavni prioritet. Svake se godine sredstvima kohezijske politike pruža potpora tisućama projekata diljem Europe, utjelovljujući najopipljiviju manifestaciju EU-a na terenu.

Djelotvornija komunikacija o tim intervencijama pomogla bi ojačati svijest o prednostima EU-a za živote ljudi i poboljšati javnu sliku Unije. Štoviše, u nizu istraživačkih studija dokazano je da kohezijska politika pozitivno utječe na stavove građana o europskim projektima.

Regulatorni kontekst komunikacije o kohezijskoj politici postupno se razvijao tijekom uzastopnih programskih razdoblja, od jednostavnih zahtjeva promidžbe do detaljnijih obveza komunikacije i transparentnosti. U programskom razdoblju 2014. – 2020. poduzet je odlučujući korak naprijed priznavanjem komunikacije kao strateške funkcije programa.

U novim propisima za razdoblje 2021. – 2027. održava se taj pristup. Njima se želi uspostaviti ravnoteža između jačanja odgovornosti država članica, upravljačkih tijela i korisnika te olakšati regulatorni teret koji je na njih stavljen.

Slanje poruke

Novo programsko razdoblje dolazi uz dramatičnu promjenu paradigme. S obzirom na to da je prepoznala da je trenutačna situacija s brojnim različitim logotipovima presložena i zbunjujuća za građane, Europska komisija odlučila je da će o svim programima izvješćivati samo preko amblema EU-a. Zato će

se u okviru sedam fondova Uredbe o zajedničkim odredbama i programa kao što su Obzor i Kreativna Europa upotrebljavati izjava o financiranju „(Su)Financirala Europska unija” uz amblem EU-a. Tom jasnom porukom odabrani pristup prihvaća EU kao naš najsnažniji brend i dodatno ga osnažuje.

Na kraju, uspješno komuniciranje ovisi o stvarnoj posvećenosti uključenih nadležnih tijela i promotora projekata. Komunikaciju bi trebalo smatrati središnjim aspektom provedbe programa i projekta umjesto birokratskog označavanja kućica.

Kako bi upravljačka tijela i korisnici projekata mogli učinkovito ispunjavati minimalne zahtjeve propisa o komunikaciji, GU REGIO, zajedno s nacionalnim stručnjacima iz država članica, surađuje na takozvanom paketu potpore za komuniciranje o kohezijskoj politici za razdoblje 2021. – 2027.

Jasnija vizualna pomoć

Paket se sastoji od triju dijela: knjižice [Komuniciranje o kohezijskoj politici](#) u kojoj se navode najbolje komunikacijske prakse iz programskog razdoblja 2014. – 2020. kao inspiracija i druge knjižice [Praćenje i procjena komunikacijskih aktivnosti](#). Obje knjižice objavljene su 2019. Zadnji dio paketa potpore odnosi se na brendiranje i ima dva ključna elementa: „internetski generator” i knjigu o brendu.

Uredbom se od korisnika zahtijeva da na mjestu projekta na vidljivo mjesto postave reklamni plakat, ploču ili poster. Uzimajući u obzir niz projekata pod potporom EU-a, ti promidžbeni elementi imaju potencijal dosegnuti do Europljana gotovo svugdje.

Međutim, na europskoj razini trenutačno uvelike nedostaje zajednički vizualni identitet, što omogućuje pojavu kakofonije vizualnih elemenata: u operativnim programima, različitim fondovima EU-a te među državama članicama, pa čak i regijama, od kojih svi imaju različite vizualne identitete. Radi usklađivanja situacije te pojašnjavanja i jačanja poruke o potpori EU-a, internetskim generatorom stvorit će se vizualni identitet na razini Europe omogućavajući svim korisnicima programa prilagodbu potrebnih promidžbenih elemenata s pomoću istog predloška.

Internetski generator popraćen je knjigom o brendu u kojoj se pružaju savjeti o tome kako najbolje iskoristiti elemente fizičke komunikacije – primjerice, kroz sadržaj teksta i njegov položaj. U njemu se pružaju i dodatne pojedinosti o brendu EU-a za one korisnike koji možda imaju zaposlene vlastite grafičke dizajnere kako bi personalizirali komunikacijske elemente.

Veća jednostavnost, vidljivost i transparentnost vodeća su načela u pristupu komunikaciji za sljedeće programsko razdoblje. U skladu s tim, generator i knjiga o brendu ponuda su, a ne obveza, upravljačkim tijelima i korisnicima projekata da u samo nekoliko klikova postignu revizijski pouzdano rješenje kako bi ispunili minimalne zahtjeve o vidljivosti na internetu.

Standardnim predloškom za publikacije osigurava se vizualna dosljednost u svim komunikacijskim alatima

To korisnicima ostavlja najveći broj resursa koje mogu posvetiti drugim komunikacijskim aktivnostima, uz istodobno usklađivanje dosega prema europskim građanima.

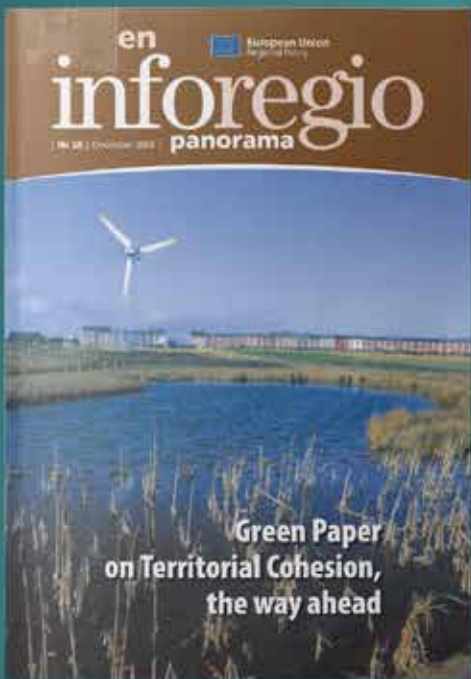
Uz izjavu o zajedničkom financiranju svih programa uz potporu EU-a, novi vizualni identitet konkretan je korak prema većoj koherentnosti. Jačanje poruke o postignućima EU-a važnije je nego ikad. Uz razvijanje zajedničkih vrijednosti i vizije, dobro je biti viđen – kao Europska unija!

Internetski generator bit će dostupan u prvj polovici 2021. – pratite nas za izravnu poveznicu! ■

PANORAMA se vraća u budućnost

Ovo je posebno izdanje časopisa *Panorama*, ne samo zato što smo došli do 75. izdanja, već i zato što je ovo posljednje izdanje časopisa u postojećem obliku.

Pokrenut 2001., časopis *Panorama* oduvijek je težio podizanju svijesti i razumijevanja šire publike o regionalnoj i urbanoj politici EU-a. U časopisu se pokriva širok niz tema, od razgovora s važnim pojedincima do tehničkih i financijskih pitanja, izvješća o projektima, priča i svjedočanstava ljudi, a sve je osmišljeno na pristupačan i privlačan način. Čitaju ga političari, članovi akademske zajednice i opća javnost kroz izravnu pretplatu ili distribuciju informativnim centrima Europe Direct i predstavništvima EU-a.

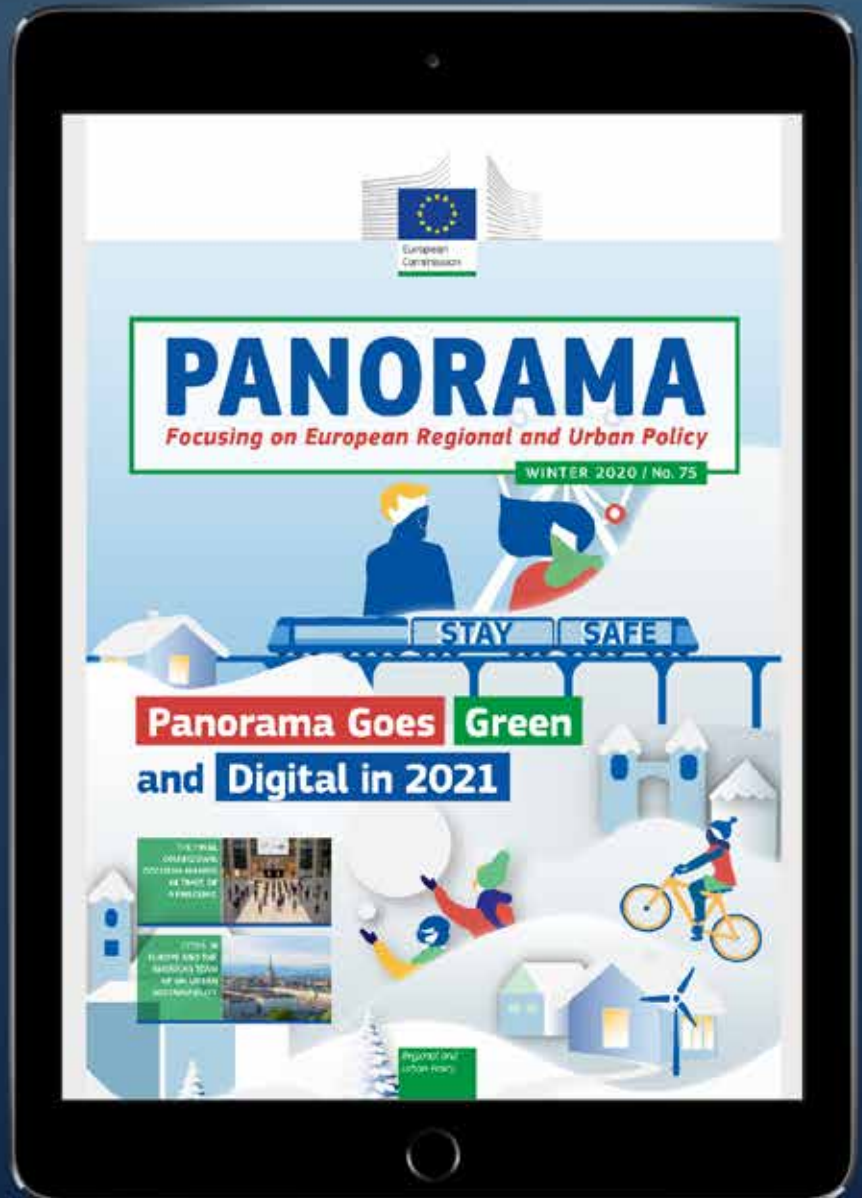
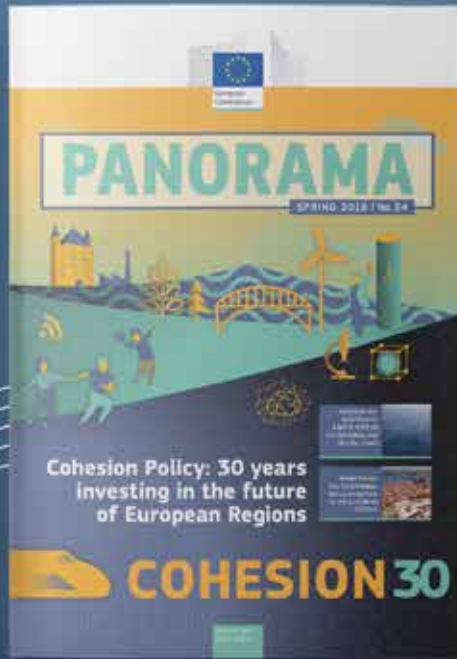
Odabir ovdje prikazanih naslovnica pruža uvid u raspon obuhvaćenih tema, kao i u promjene stila časopisa u protekla dva desetljeća.

Te promjene nastavit će se i u budućnosti jer časopis *Panorama* u potpunosti prelazi na objavljivanje na internetu. Godine 2021. prijeći ćemo iz tromjesečnog PDF izdanja na objavu članaka izravno na web-mjestu Inforegio, uz veću redovitost, fleksibilnost i reaktivnost. Iskoristit ćemo prednost internetske verzije kako bismo uključili videozapise i interaktivne grafičke prikaze, a novi format bit će i praktičniji za pregled na različitim digitalnim uređajima.

Kao i oduvijek, *Panorama* je ovdje za vas i bavi se vama pa bismo htjeli čuti što imate za reći u obliku komentara ili prijedloga, ili kroz doprinos u obliku kolumne, izvješća ili svjedočanstva. Obratite nam se na regio-panorama@ec.europa.eu

TOČKE PODATAKA

Nadzorna ploča o koronavirusu: kohezijska politika EU-a odgovara na krizu

Pandemija bolesti COVID-19 predstavlja glavni izazov cijeloj Europskoj uniji. Nacionalne, regionalne i lokalne zajednice na prvoj su liniji u borbi protiv bolesti i njezina socioekonomskog utjecaja. Solidarnost i odgovornost u cijelom našem društvu i među državama članicama ključne su za prevladavanje ovog izazova.

Europska komisija pokrenula je dva paketa mjera u travnju 2020.: [Investicijsku inicijativu za odgovor na koronavirus \(CRII\)](#) i [Investicijsku inicijativu za odgovor na koronavirus Plus \(CRII+\)](#) kako bi mobilizirala kohezijsku politiku EU-a tijekom krize koronavirusa.

Umjesto pružanja novih financijskih resursa EU-a, paketom CRII omogućuje se fleksibilnost u upotrebi postojećih, neiskorištenih resursa te njihovo preusmjerenje prema onima kojima su najpotrebniji.

Druge fleksibilnosti uključuju prijenos nedodijeljenih sredstava EU-a među fondovima regija i kategorijama, povećanje pretfinanciranja EU-a radi poboljšanja novčanih tokova te mogućnost podizanja stope sufinanciranja EU-a na 100 % za računovodstvenu godinu 2021. – 2021.

Dana 27. svibnja inicijative CRII/CRII+ popraćene su i [paketom REACT-EU](#) o kojemu trenutačno pregovaraju u Vijeću i Europskom parlamentu.

Praćenje odgovora kohezijske politike na bolest COVID-19

Praćenje odgovora osobit je izazov za kohezijsku politiku koja se koristi zajedničkim upravljanjem u više od 390 programa. Izvorni sustavi financiranja i praćenja pokazatelja nisu osmišljeni da se njima prate posebne aktivnosti koje se trenutačno poduzimaju. Dana 12. svibnja 2020. službe Komisije predložile

UTJECAJ CRII/CRII+ MJERA

Od 19. studenoga 2020. glavni podaci o iznosu resursa mobiliziranih u okviru novih mjera jesu:

REPROGRAMIRANJE

- › 6,3 milijarde EUR u preraspodjeli sredstava EU-a za zdravstvene aktivnosti, što rezultira neto povećanjem od 5,9 milijardi EUR na razini EU-a;
- › 8,5 milijardi EUR u preraspodjeli sredstava EU-a za potporu poslovanju, što rezultira neto povećanjem od 1,9 milijardi EUR na razini EU-a;
- › 2,7 milijardi EUR izravne potpore ljudima, uključujući radnike i ranjive skupine.

(U pogledu „izravne potpore ljudima” u nekim se slučajevima dodjele mogu preklapati s reprogramiranjem ESF-a za zdravlje i poduzetništvo.)

FINANCIRANJE I IZMIJENJENA PRAVILA

- › 7,6 milijardi EUR pruženo u obliku dodatnog pretfinanciranja EU-a;
- › 129 programa kohezijske politike odlučilo se za 100 %-tno sufinanciranje EU-a;
- › 3,3 milijarde EUR preneseno je među fondovima i/ili kategorijama regija.

“ U tijeku je dogovor o paketu REACT-EU pa države članice u potpunosti iskorištavaju fleksibilnosti i likvidnosti koju nude kohezijski fondovi kako bi pomogle najpogođenijima: zdravstvenim radnicima i bolnicama, MSP-ovima i radnicima... Dok je standardna kohezijska potpora usredotočena na dugoročna ulaganja za regionalnu konvergenciju, paketom CRII pruža se odgovor na hitne situacije tamo gdje je on najpotrebniji. ”

Elisa Ferreira, povjerenica za koheziju i reforme

su nove [financijske pokazatelje](#) i [pokazatelje ishoda](#) – „zajedničke” pokazatelje bolesti COVID-19 koji će se upotrebljavati u nacionalnim i regionalnim programima.

Veliko povećanje dodjela EU-a zdravstvu

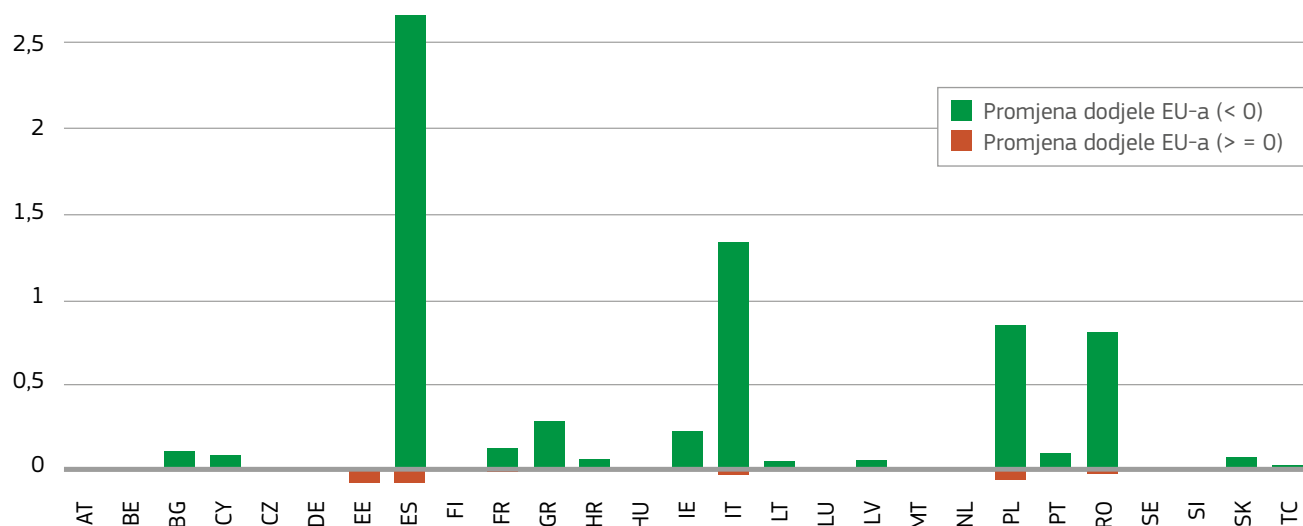
Strateška ulaganja u zdravstvo izvorno su povećana u programima tijekom razdoblja 2014. – 2020. s više od 10 milijardi EUR u potpori EU-a. Prijenosi sredstava unutar i diljem EFRR-a i ESF-a u više programa doveli su do neto povećanja u potpori zdravstvenim aktivnostima. Nakon donošenja novih propisa u okviru paketa CRII/CRII+ ubrzane su promjene pro-

grama jer su novim mjerama ispunjeni uvjeti za financiranje poput kupnje osobne zaštitne opreme, lijekova, testiranja, zapošljavanja dodatnog zdravstvenog osoblja, medicinske pomoći ili usluga kućne skrbi za ranjive skupine.

Specifičnije podatke o financijskoj potpori EU-a za zdravstvenu intervenciju u pogledu bolesti COVID-19 pružaju oni nacionalni i regionalni programi koji su se složili detaljnije utvrditi i pratiti financijsku potporu. Komisija surađuje s tim programima kako bi poboljšala pokrivenost podacima s obzirom na to da će ukupan iznos potpore EU-a za takve svrhe vjerojatno biti veći. Podaci će se redovito ažurirati nakon završetka.

COVID-19/CRII – PROMJENE U PLANIRANOJ POTPORI EU-A ZDRAVSTVENOJ SKRBI OD 1. VELJAČE 2020.

(MILIJARDE EUR)

Povećana je potpora poslovanju

Od samog je početka potpora poslovanju bila glavna tema ulaganja za kohezijsku politiku kojom je podržan širok raspon mjera, osobito za MSP-ove. Ta potpora uključuje istraživanje i inovacije, poduzetništvo, energetska učinkovitost, pristup financiranju, digitalizaciju i još mnogo toga.

Svaka zemlja i regija razvile su vlastite strategije kako bi najbolje riješile krizu uzrokovanu koronavirusom. To često uključuje preraspodjelu sredstava iz jedne aktivnosti s većim nedodijeljenim resursima u drugu s većim potencijalom za ponovno pokretanje gospodarstva i rješavanje krize. Sredstva

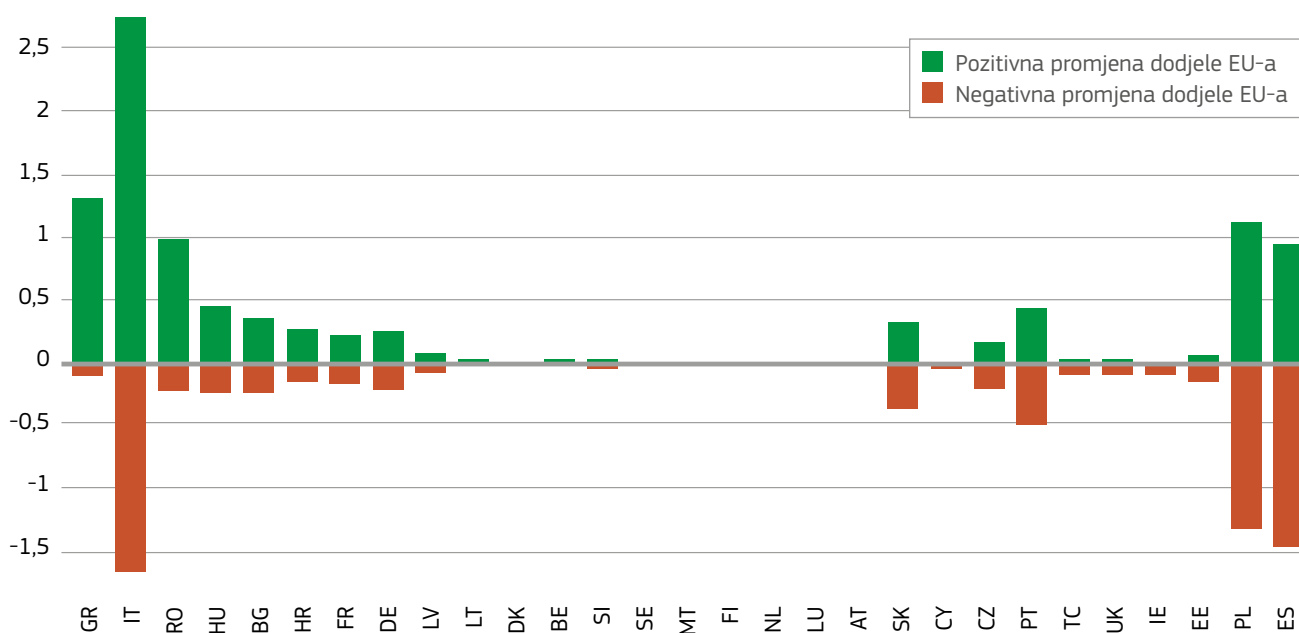
bi mogla doći iz drugih područja potpore ili iz različitih prioriteta unutar istog područja.

Potpore ljudima u borbi protiv učinaka pandemije

Kriza uzrokovana koronavirusom lančano je utjecala na cijelo društvo i ljude je pogodila na niz različitih načina. Europski socijalni fond (ESF) primarna je potpora za socijalne službe, zadržavanje zaposlenja, potporu ranjivim skupinama i drugima.

Navedena brojka prikazuje planirani iznos za borbu protiv učinaka pandemije ili njihovo suzbijanje, npr. kroz potporu za

COVID-19/CRII – PROMJENE U PLANIRANOJ POTPORI EU-A PODUZETNIŠTVU OD 1. VELJAČE 2020. (MILIJARDE EUR)

Postoji li neka tema o kojoj biste željeli da se govori u budućim objavama u TOČKAMA PODATAKA *Panorame*?

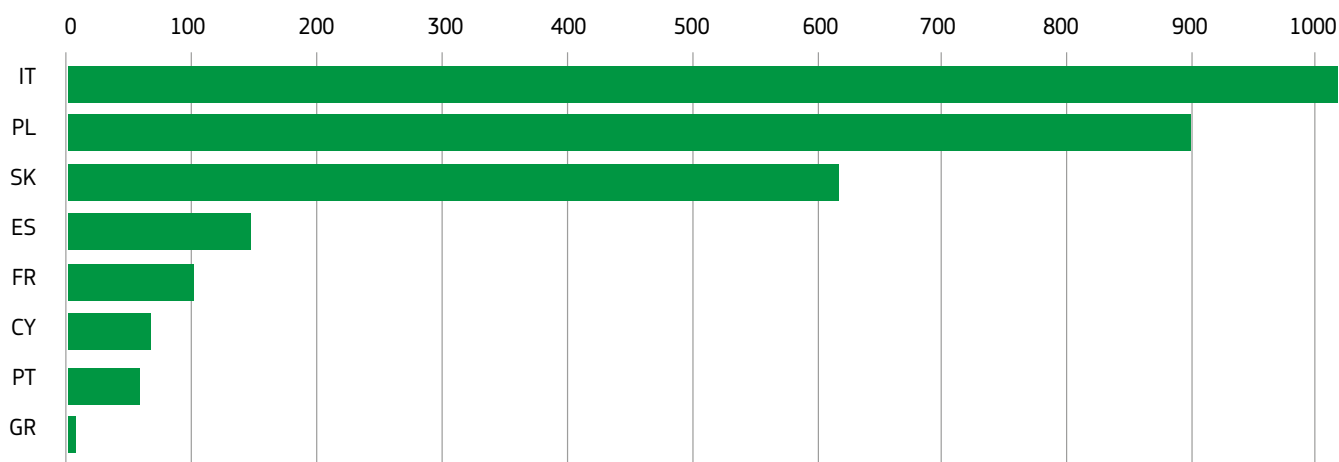
Postoji li skup podataka koji biste željeli da postavimo na Otvorenu podatkovnu platformu fondova ESI?

Ako postoji, pošaljite e-poruku na adresu: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Pratite raspravu na TWITTERU #ESIFOpenata

ili se pretplatite se na naš bilten: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

VRIJEDNOST MJERA ESF-A U BORBI PROTIV UČINAKA PANDEMIJE BOLESTI COVID-19 (MILIJUNI EUR)

skraćeno radno vrijeme, dopunske prihode za zdravstveno osoblje, IT opremu, osobnu zaštitnu opremu te usluge za ranjive skupine.

Povećanje godišnjeg pretfinanciranja

Ova mjera u prvom CRII paketu pridonijela je svim programima sa 7,6 milijardi EUR u nenaplaćenom pretfinanciranju EU-a za 2019. I Komisija ju je automatski primijenila. Nenaplaćene godišnje iznose pretfinanciranja za 2019. države članice mogu upotrebljavati kako bi ubrzale izdatke povezane s pandemijom. To je djelotvorno davanje prednosti sredstvima EU-a s obzirom na to da će se nenaplaćeni iznosi za 2020. samo poništiti ili naplatiti na kraju programskog razdoblja.

Mnogi programi odlučili su se za opciju 100%-tnog financiranja EU-a

Na zahtjev zemlje prijavljeni izdatak u računovodstvenom preračunavanju za razdoblje 2020. – 2021. mogao bi se privremeno financirati isključivo resursima EU-a. Ova mogućnost stopostotnog sufinanciranja EU-a jedna je od najpopularnijih mjera u većini izmijenjenih programa.

Neke zemlje prenose resurse među fondovima

Na zahtjev zemlje, resursi dostupni za programiranje za 2020. mogu se prenositi između EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda.

Jednako tako, resursi dostupni za 2020. mogli bi se prenositi i među kategorijama regija. Najurbaniziranija područja najviše su pogođena virusom, zbog čega postoji potreba za dodatnim ulaganjima povezanim sa zdravstvenom skrbi. ■

VIŠE INFORMACIJA

Nadzorna ploča o koronavirusu:

Pregled svih [mjera EU-a za koronavirus](#)

Najnovije vijesti o posebnim odgovorima politike po zemlji i regiji za EFRR / Kohezijski fond

Najnovije vijesti o posebnom [odgovoru politike za ESF](#)

Interreg prebacuje svoje godišnje događanje na internet

Ovogodišnje godišnje događanje Interrega 2020. održalo se u posebnim okolnostima, u vrijeme kada smo svi pogođeni pandemijom bolesti COVID-19.

Najveće događanje u kalendaru Interrega okupilo je upravljačka tijela i zajednička tajništva svih Interreg programa – uključujući programe IPA i ENI CBC – kako bi se raspravilo o izazovima i prilikama za suradnju s Europskom komisijom.

Ovogodišnje događanje trebalo je obilježiti i proslavu 30. godišnjice Interrega. S obzirom na to da želimo proslaviti svoj rođendan, odlučili smo proslavu odgoditi do 2021. kada se nadamo da ćemo se moći s vama sastati „uživo”.

Godišnje događanje Interrega održalo se od 15. do 16. listopada isključivo u digitalnom obliku, zajedno s tjednom regija #EURegionsWeek. Njemačko predsjedanje Vijećem EU-a također je povezano s tom prigodom.

Sastanak je započeo u popodnevnom satima 15. listopada 2020. plenarnom sjednicom kojoj su prisustvovali Elisa Ferreira, povjerenica za koheziju i reforme, predstavnik njemačkog predsjedništva Vijeća EU-a i bivši povjerenik Potočnik. Gospodin Potočnik održao je glavni govor o „ulozi teritorijalne suradnje u postizanju naših ciljeva zelenog plana”.

Tijekom Dijaloga mladih, održanog to poslijepodne, mladi upoznati s programom Interreg i suradnjom predstavili su manifest o budućnosti suradnje.

Dana 16. listopada 2020. U fokusu su bila tehnička pitanja o provedbi programiranja za razdoblje 2021. – 2027., osobito o suštini naših budućih programa i o tome kako poboljšati koordinaciju i kapitalizaciju. Tog je dana održano sedam paralelnih radionica, od kojih je svaka bila posvećena određenom cilju politike (uključujući dva cilja specifična za Interreg), nakon čega je uslijedila plenarna sjednica o koordinaciji organizirana uz potporu Interacta.

Europska komisija želi zahvaliti svima koji su sudjelovali u ovogodišnjem godišnjem događanju Interrega. Iako je tehnički bilo izazovno i iako se u virtualnom obliku ne može mjeriti s druženjem uživo, sretni smo što je ovogodišnje događanje omogućilo prilike za umrežavanje te što je uspjelo doseći veliku zajednicu programa Interreg.

Zdravstvena prekogranična suradnja – važnija nego ikad

[Radionica „Zdravlje: Interreg NEXT & IPA CBC na djelu”](#), koja se održala tijekom 18. Europskog tjedna regija i gradova, iz različitih je kutova naglasila važnost suradnje u području zdravstva u pograničnim regijama. Predstavници programa IPA CBC Bugarska – Srbija, ENI-CBC Poljska – Bjelorus – Ukrajina, CBC Belgija – Francuska i službe CESC (Srednjoeuropska služba za prekogranične inicijative) predstavili su uspješne prekogranične projekte povezane sa zdravstvom te raspravili o preprekama i izazovima s kojima su suočeni.

Pandemija bolesti COVID-19 pokazala nam je da se prekogranična suradnja u području zdravstva ne odnosi samo na stvaranje boljeg života ljudi u pograničnim regijama i na povećanje prekogranične mobilnosti, već i da se njome može pomoći pacijentima u donošenju odluka od životne važnosti. Zato je ona sada važnija negoli ikada prije.

Projekti u području zdravstva Interreg programa IPA CBC Bugarska – Srbija

Panelisti iz GU SANTE, GU NEAR i GU REGIO Europske komisije zaokružili su priču informacijama o povezanim politikama te financijskoj i zakonodavnoj potpori. Jasno je da su unutarnje i vanjske granice EU-a suočene s različitim izazovima: zdravstveni se sustavi razlikuju, administrativna i zakonodavna pravila razlikuju se, jezici i režimi povezani s vizama mogu predstavljati prepreke, a kvalifikacije zdravstvenih profesionalaca možda neće uvijek biti priznate preko granice. No postoji rješenje: nastavimo raditi zajedno – nastavimo surađivati!

Drugi Tjedan makroregionalnih strategija EU-a postaje virtualan!

Pod sloganom „Promišljanje, oporavak i ponovno povezivanje”, događanje ima tri cilja: promisliti o novom načinu suradnje i životu nakon pandemije, oporaviti se od socioekonomskog učinka bolesti COVID-19 uz potporu makroregionalnih strategija te potrebu za ponovnim povezivanjem s dionicima iz četiriju makroregija radi provođenja mjera na terenu.

Drugo izdanje Tjedna makroregionalnih strategija EU-a (MRS) održat će se od 1.do 5. ožujka 2021. nakon uspješnog pokretanja ranije ove godine.

Plan se temelji na [Izvešću Komisije](#) i [Zaključcima Vijeća o drugom izvješću o provedbi makroregionalnih strategija](#) kojima se:

- sve dionike potiče na promicanje bolje usklađenosti između makroregionalnih strategija i fondova EU-a
- promiče oporavak od bolesti COVID-19 uz potporu makroregionalnih strategija
- uvode procese te
- pruža potporu snažnijoj uključenosti mladih i organizacija civilnog društva.

Uskoro ćete moći pronaći više informacija o registraciji na našem web-mjestu [Info REGIO](#) ili na Twitteru [@Regio-Interreg](#).

Poticaj za MSP-ove i prekogranična društva

Mala i srednja poduzeća Europe okosnica su europskog gospodarstva i predstavljaju 99% svih društava u EU-u. Međutim, ima prostora za poboljšanje, osobito među onim MSP-ovima koji posluju u pograničnim regijama.

Zajedno s partnerima u pograničnim regijama EU-a, Europska komisija želi promicati internacionalizaciju MSP-ova u tim područjima.

MSP-ovi imaju ključnu ulogu u svim sektorima europskoga gospodarstva, dodajući vrijednost europskoj konkurentnosti i zapošljavanju. Čak i u izazovnim vremenima, kao što je trenutačna pandemija, dokazali su da su snažna okosnica na kojoj se temelji europsko gospodarstvo. Međutim, granice koje dijele Europu često izravno dijele i tržišta na kojima posluju MSP-ovi.

Snažne poslovne veze

Mnogo je razloga zbog kojih MSP-ovi nerado posluju preko granica. Radi jačanja prekograničnog djelovanja, Europska komisija poduzećima nudi razne prilike za internacionalizaciju i poslovanje u tim regijama.

U nedavnoj „Strategiji za MSP-ove za održivu i digitalnu Europu”, koju je u ožujku 2020. objavila Europska komisija, odražava se njezina želja za internacionalizacijom MSP-ova. Strategija se temelji na trima stupovima: izgradnji kapaciteta i potpori njihovu prelasku na održivost i digitalizaciju, smanjenju regulatornog opterećenja te poboljšanju pristupa tržištima i financiranju.

Prvi studijski posjet na internetu, Španjolska

Prema Komunikaciji Komisije: „Europski MSP-ovi doživljavaju zakonodavstvo kao nešto složeno i opterećujuće, posebno zbog različitih postupaka u državama članicama. Te prepreke mnoge odvrćaju od prekograničnog poslovanja i rasta. Ako se i odvaže na to, često se koriste velikim platformama kao posrednicima, zbog čega dolazi do velike neravnoteže moći u pregovaranju.”

Komisija, zajedno s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vladama, gospodarskim komorama i drugim partnerima koristi se različitim sredstvima za poboljšanje prekograničnih prilika za MSP-ove u Europi. Ključne aktivnosti, među ostalim, uključuju: imenovanje posebnog izaslanika EU-a na visokoj razini za MSP-ove, mobilizaciju država članica da dijele i donose najbolje prakse i poticanje država članica na uvođenje jedinstvenog digitalnog pristupnika na način prilagođen MSP-ovima.

Preuzimanje inicijative

Projekt programa Interreg Europa „INTER VENTURES” inicijativa je kojom se želi poboljšati internacionalizacija MSP-ova. Partneri iz pet europskih pograničnih regija u Mađarskoj/Hrvatskoj, Italiji, Litvi, Poljskoj i Španjolskoj surađuju u tim nastojanjima. Svi partneri i njihove regije u različitim su fazama razvoja ekosustava za MSP-ove, od povremene prekogranične suradnje do oblikovanja međunarodnih klastera. Kroz studijske posjete, razmjenu dobrih praksi i međuregionalne sastanke, od kojih se većina odvija virtualno i u obliku aktivnosti na internetu, partneri dijele svoje ideje o tome kako poboljšati internacionalizaciju MSP-ova i ojačati regije diljem Europe. Lekcije koje su partneri naučili provodit će se u okviru prijedloga politike i akcijskog plana.

Inicijativi INTER VENTURES dodijeljeno je 1 376 708 EUR iz Europskog fonda za regionalni razvoj tijekom razdoblja provedbe od 1. kolovoza 2019. do 31. srpnja 2022. koje će se vjerojatno produljiti do kraja 2022. U okviru tog projekta Udruga europskih pograničnih regija (AEBR / AGEG / ARFE) podržava partnere pružanjem savjeta o njihovim izvješćima i praksama.

„KISS ME” je još jedan projekt Interrega usredotočen na MSP-ove u pograničnim regijama. Njime se uspoređuju pristupi četiriju različitih pograničnih regija u pogledu strategija i projekata kojima se promiče uključenost MSP-ova diljem EU-a. Partneri iz četiriju regija predstaviti će svoje zaključke koji će se upotrebljavati za razvoj akcijskih planova. Rezultati će se širiti na europskoj razini kako bi sve regije mogle podržati svoje MSP-ove da mogu konkurirati i preko granica. Projekt KISS ME dobiva 977 413 EUR iz Europskog fonda za regionalni razvoj za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 30. lipnja 2021.

Gledajući različite inicijative objavljene unutar trenutačnih i budućih programa EU-a, čini se da je budućnost MSP-ova u Europi svijetla. Čak bi i u prekograničnim okruženjima ukidanje prepreka za poduzeća u Europi moglo rezultirati kritičnim tre-

Radionica planiranja aktivnosti, INTER VENTURES

nutkom ako se te najave u pograničnim područjima provedu na odgovarajuć način, omogućavajući djelotvornu suradnju među MSP-ovima u zelenijoj, bolje povezanoj i pametnijoj Europi.

Većina dionika diljem Europe već je priznala potrebu za boljim uvjetima za suradnju preko granica kao i prednosti koje ona može imati zato što uspjeh europskih poduzeća – u svim područjima – znači uspjeh Europe i Europljana. ■

SAZNAJTE VIŠE

Udruga europskih pograničnih regija (AEBR):
<https://www.aebr.eu/>

Inicijativa *b-solutions* za prekogranične prepreke

B

+

NL

Od 2017. Udruga europskih pograničnih regija (AEBR), paneuropska mreža pograničnih i prekograničnih regija, upravlja inicijativom *b-solutions*. Cilj je omogućiti javnim tijelima i prekograničnim strukturama sustavno rješavanje pravnih i administrativnih pograničnih prepreka kao i pristup specijaliziranoj tehničkoj podršci za pronalazak rješenja.

Glavna uprava Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku osmislila je i razvila inicijativu *b-solutions* da bi se njome produbili učinci postojećih mehanizama kojima se regulira prekogranična suradnja diljem EU-a i unutarnjih kopnenih granica zemalja EFTA-e. Dolazi kao odgovor na indikacije uključene u Komunikaciju iz 2017. „[Poticanje rasta i kohezije u graničnim regijama EU-a](#)”.

Unatoč uspjesima plana financiranja programa Interreg, koji postoji već 30 godina, nacionalne granice i dalje predstavljaju brojne prepreke rastu europskih pograničnih regija.

Građani se i dalje suočavaju s problemima pri prelasku granica javnim prijevozom zbog toga što različita nacionalna pravila sprječavaju uspostavu zajedničke infrastrukture. Slično tome, pacijenti ne mogu imati koristi od usluga zdravstvene skrbi u susjednim zemljama zbog različitih sustava naknade troškova, dok se pogranični radnici suočavaju sa zbunjujućim oprezivanjem i socijalnim davanjima zbog toga što države članice slijede različite sustave socijalne sigurnosti.

To su samo neki od primjera problema koji nastaju kada se na granici susretnu različite administrativne i zakonodavne kulture. Lokalna, regionalna i nacionalna tijela ne mogu ih riješiti bez optimalne identifikacije i potrebne tehničke stručnosti.

Posljedično, inicijativom *b-solutions* javnim se tijelima i prekograničnim strukturama pruža prilika da dobiju pravne savjete vanjskih stručnjaka koji analiziraju utvrđene prepreke i razvijaju prilagođena rješenja za njihovo uklanjanje. Time se otvaraju novi i djelotvorni načini njegovanja prekograničnih interakcija i, zauzvrat, cjelokupnog procesa europske integracije.

Dosadašnja postignuća

Od početka 2018., AEBR je pokrenuo tri različita poziva na dostavu prijedloga radi utvrđivanja novih prepreka u okviru osam različitih **tematskih područja**: javni putnički prijevoz, zdravstvene i hitne službe, višejezičnost, zapošljavanje, institucionalna suradnja, dokazi i podaci, usluge informiranja i e-uprava.

Do sada je u EU-u utvrđeno 66 prepreka, od kojih je u protekle dvije godine analizirano njih 43. Ukazale su na širok raspon situacija u kojima administrativna ili pravna priroda prepreke nije uvijek jasna, već se umjesto toga radi o labirintu s više dimenzija. Nadalje, korijenski uzroci bili su raznoliki i uključivali su različite zakonodavne i administrativne razine, od europske do lokalne.

Bez obzira na sličnosti prepreka koje se pojavljuju uz granice, nije postojalo jedinstveno „gotovo” rješenje za njih. Stoga su stručnjaci preporučili ciljana rješenja za svaki slučaj, uzimajući u obzir posebnosti uključenih pograničnih regija.

U mnogim su slučajevima one zahtijevale promjene pravnog okvira. Alati kojima su mogli raspolagati, poput programa Interreg i Europske grupacije za teritorijalnu suradnju, pomogli su, ali njima se nisu mogli riješiti izazovi uzrokovani nedostatkom koherentnosti ili kompatibilnosti među različitim pravnim odredbama diljem granica. Mehanizam Komisije za uklanjanje pravnih i administrativnih prepreka često je mogao ponuditi neposredno rješenje da je bio donesen.

Mnogo više informacija o analizi 43 prepreke nalazi se u prvom **kompendiju inicijative b-solutions** koji su razvili AEBR i GU

REGIO i koji je objavljen u srpnju. U publikaciji se pruža pregled inicijative, nudi niz političkih prijedloga za donositelje politika na različitim razinama te pružaju detaljni opisi utvrđenih prepreka koji drugim dionicima mogu poslužiti kao nadahnuće.

Što slijedi?

U studenome 2020. odabrane su **23 nove prepreke** kojima se dodatno informira o vrlo specifičnim situacijama do kojih dolazi uz nekoliko granica EU-a. U nadolazećim mjesecima stručnjaci odabrani **pozivom za iskazivanje interesa** i dodjeljeni najnovijim slučajevima razvit će nove strategije radi prevladavanja postojećih prepreka.

Međutim, to nije „zadnja stanica” za inicijativu *b-solutions*. U četvrtom i posljednjem pozivu na dostavu prijedloga u siječnju 2021. izabrat će se još više prepreka. Javna tijela i prekogranične strukture iz EU-a i susjednih zemalja EFTA-e imat će drugu priliku izraziti svoje zabrinutosti o poteškoćama s kojima su suočeni u svojem nastojanju da surađuju sa susjedima.

Dionici „Interreg obitelji” ne bi smjeli propustiti priliku da iz prve ruke iskuse kako se inicijativom *b-solutions* rješavaju pravne i administrativne prepreke zato što bi ta vrsta metodologije mogla postati koristan alat za upravljanje sljedećim Interreg programom za razdoblje 2021. – 2027.

Četvrti poziv bit će pokrenut na **web-mjestu** inicijative *b-solutions*. Na kraju njegove provedbe, na zimu 2021./2022., bit će objavljen novi niz publikacija namijenjenih i specijaliziranoj i općoj publici.

Unatoč neviđenim okolnostima 2020., inicijativa *b-solutions* i prekogranična suradnja neće odustati! ■

SAZNAJTE VIŠE

<https://www.b-solutionsproject.com/>

Indeksom društvenog napretka za EU za 2020. ocjenjuje se društvena i ekološka učinkovitost Europe

Izdanje regionalnog Indeksa društvenog napretka za EU za 2020. (2020 EU-SPI) pokrenuto je 2. prosinca kao priprema za sljedeće programsko razdoblje kohezijske politike.

Indeksom se mjeri društveni napredak svake europske regije radi nadopunjavanja tradicionalnih mjera gospodarskog napretka poput bruto domaćeg proizvoda (BDP). Definiran u okviru rasprave „Izlazak izvan okvira BDP-a” kao alternativa tradicionalnim mjerama s gospodarskim pokazateljima, indeks društvenog napretka za EU upotrebljava samo društvene i ekološke pokazatelje kako bi bolje odražavao društveni razvoj.

Izdanje za 2020. slijedi cjelokupan okvir globalnog [indeksa društvenog napretka](#) koji upotrebljava 12 sastavnica koje se dodatno objedinjuju u tri šire dimenzije kojima se opisuju osnovni, intermedijarni i suptilniji aspekti društvenog napretka. Indeks društvenog napretka za EU za 2020. uključuje 55 statističkih pokazatelja, prvenstveno od Eurostata, ali i iz drugih izvora poput Gallupove svjetske ankete, Europske agencije za okoliš, Instituta za kvalitetu upravljanja i Europskog instituta za ravnopravnost spolova.

Osmišljen je da se njime olakša određivanje referentnih vrijednosti diljem regija EU-a u širokom rasponu kriterija, čime se donositeljima politika i dionicima pomaže u procjeni jakih i slabih točaka regije samo u društvenim i ekološkim aspektima. Većina tih aspekata u središtu je ulaganja podržanog kohezijskom politikom, bilo u području osnovnih usluga (zdravstvo, obrazovanje, voda i otpad), pristupu informacijama i komunikacijskim tehnologijama, energetske učinkovitosti, obrazovanju i vještinama ili onečišćenju.

Indeks se izračunava na ljestvici 0 – 100, pri čemu 0 označava najlošiju razinu društvenog napretka, a 100 najbolju. Ljestvica je određena utvrđivanjem najbolje i najlošije (moguće) globalne uspješnosti svake regije u Europi po svakom pokazatelju.

Rezultati za 2020. pokazali su da se društvene razlike uvelike razlikuju i među regijama i među različitim aspektima društvenog napretka. Nordijske zemlje imaju vrlo dobar rezultat,

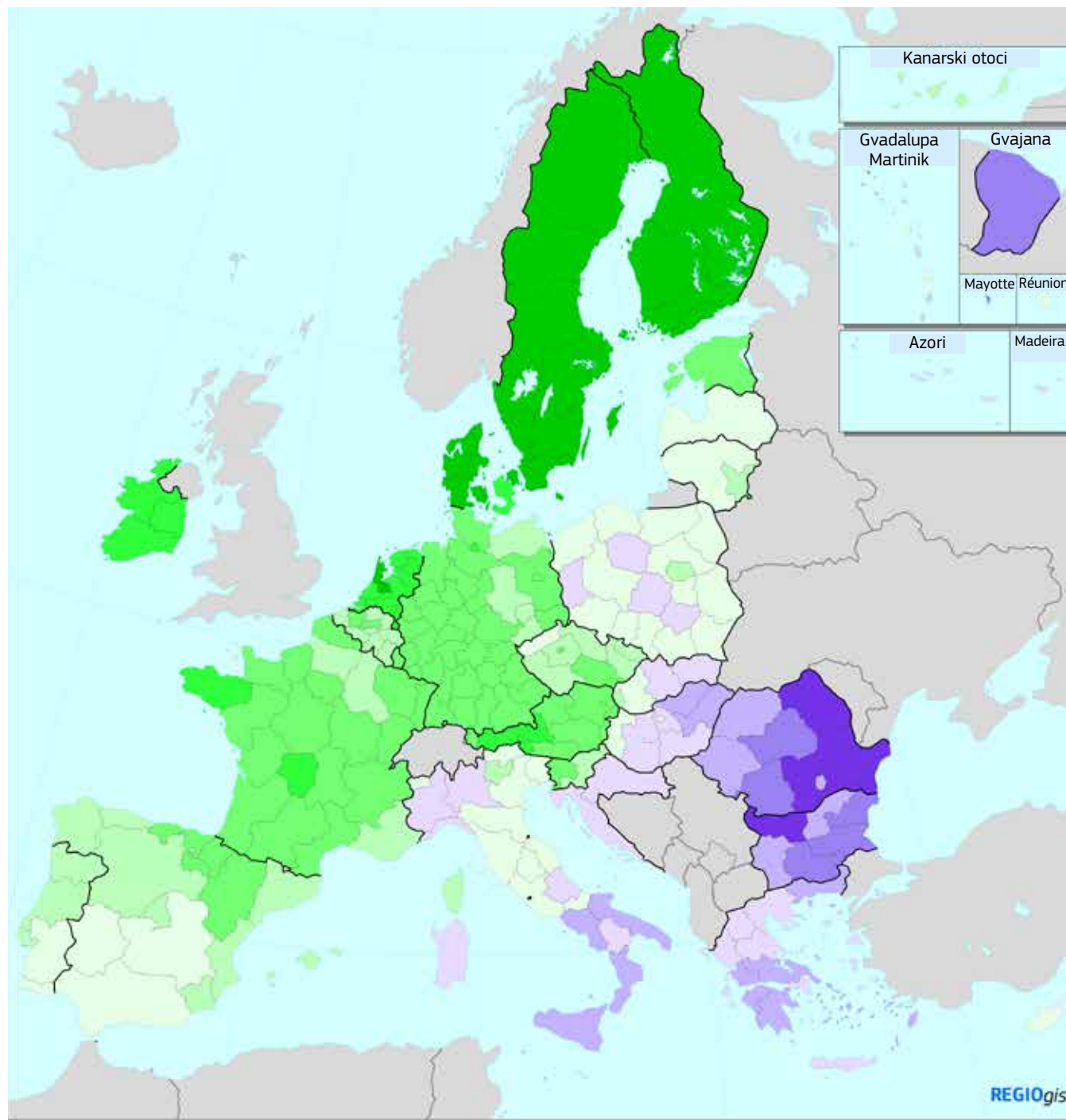
dok jugoistočne zemlje zaostaju. Svih 10 najboljih regija pripadaju švedskim, finskim ili danskim regijama. Švedska regija Övre Norrland ima najvišu razinu društvenog napretka u EU-u (kao što je to bio slučaj u prvom izdanju indeksa 2016.), nakon čega slijede regija Helsinki-Uusimaa u Finskoj i Mellersta Norrland u Švedskoj.

Rezultati pokazuju da su, u prosjeku, regije EU-a uspješnije u osnovnim aspektima. Dobre razine mogu se postići u osnovnim sastavnicama, primjerice, većim ulaganjem u pročišćavanje otpadnih voda i socijalno stanovanje. Dimenzija prilika otkriva veće razlike jer neke regije postižu jako dobre rezultate, a neke jako slabe. Ta dimenzija uključuje suptilnije aspekte društvenog napretka koje je teže poboljšati, poput borbe protiv korupcije u javnim institucijama i pomaganja ženama u ulasku i ostanku na tržištu rada.

Izdanje za 2020. rezultat je pomnog promatranja poboljšanja postavljenog pokazatelja i pouzdanosti regionalnih podataka. Nekoliko interaktivnih alata dostupno je na web-mjestu Europe, uključujući tablice rezultata, karte i prilagodljive stupčane grafikone, metodološki dokument i interaktivnu web-priču na Portalu otvorenih podataka ESIF-a.

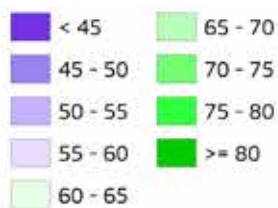

Europski regionalni indeks društvenog napretka – 2020 EU-SPI

Europski regionalni indeks društvenog napretka – 2020 EU-SPI

Indeks

Izvori: GU REGIO

Napomena: Jedinica mjerenja 0 – 100

0 500 km

© EuroGeographics Udruženje za administrativne granice

Gradovi u Europi i Americi udružuju se u području urbane održivosti

Od avenija prilagođenih za hodanje i vožnju bicikla koje su nekada bile prepune automobila do poljoprivrednih gospodarstava na kojima se poboljšava sigurnost hrane u siromašnim susjedstvima, suradnja između gradova u Europi i Americi potiče održivi urbani razvoj i olakšava život usred pandemije. Sudionici programa Međunarodna urbana suradnja predstavili su ove i druge inovativne ishode tijekom Europskog tjedna regija i gradova 2020.

Financiran sredstvima EU-a, program Međunarodna urbana suradnja (IUC) temelji se na načelu da zemlje dijele zajednički interes u promicanju ekološki prihvatljivog urbanog razvoja koji rezultira pametnim gradovima pogodnima za život koji su ujedno i resursno učinkoviti i usmjereni na ljude.

Od početka inicijative 2017. gradovi diljem Europe udružili su se sa svojim partnerima diljem svijeta – uključujući gradove u Sjevernoj Americi (IUC-NA) te Latinskoj Americi i na Karibima (IUC-LAC) kako bi dijelili znanje i najbolje prakse o održivim rješenjima urbanih problema. Tijekom sjednice Europskog tjedna regija i gradova 13. listopada 2020. sudionici iz tih dijelova svijeta predstavili su rezultate takve suradnje, a neki od njih pomažu u provedbi protokola javnog zdravstva u pogledu bolesti COVID-19 te utiru put zelenijem načinu života u gradovima nakon pandemije.

„Vjerujemo da će se zajedničkim djelovanjem gradovi moći izvući iz krize i kročiti u svjetliju budućnost”, u uvodnim je

napomenama rekao Rudolf Niessler, glavni savjetnik za međunarodne odnose u GU REGIO.

Na sjednici na kojoj je sudjelovalo više od 100 predstavnika gradova sudionika programa IUC održala su se dva panela: prvi o mobilnosti i digitalnoj transformaciji te drugi o kružnom gospodarstvu i energetskej tranziciji.

Mobilnost

Glavni grad Argentine Buenos Aires i glavni grad Španjolske Madrid blisko su surađivali – često se obraćajući jedan drugome za savjet u stvarnom vremenu – tijekom transformacije glavnih avenija, pogođenih jednakim problemima poput onečišćenja, prometa i upravljanja otpadom, u prostore pogodne za život i prilagođene pješacima.

Rezultati su odlični za stanovnike. Primjerice, prema riječima Juana Vacasa iz Ministarstva za javne prostore Buenos Airesa, u Buenos Airesu je otprilike 75% gradske avenije Corrientes, na kojoj se nalaze brojna kazališta, knjižare, hoteli i restorani, sada bez automobila.

Taj novi javni prostor dobro je poslužio gradu tijekom krize bolesti COVID-19. Ne samo da je omogućeno stvaranje privremene biciklističke prometne trake, uz staze za hodanje i vožnju bicikla kao alternative javnom prijevozu, već je na taj način restoranima omogućeno da svoje posjetitelje smjeste na stolove na pločniku tijekom trajanja mjere zabrane objedovanja u zatvorenom prostoru, rekao je Vacas na sjednici. U planu je i prebacivanje kulturnih izvedbi na otvoreno jer pandemija ne posustaje, dodao je.

Digitalna transformacija

Talijanski grad Torino udružio se s konzorcijem šest brazilskih općina, poznatih kao Grande ABC, kako bi dijelili svoja znanja u nizu područja usredotočenih na tehnologiju. Ta su područja uključivala pametne ceste i „mobilnost kao uslugu” ili MaaS, koji integrira višestruke načine prijevoza, uz mogućnost rezervacije, planiranja i plaćanja preko zajedničke digitalne platforme.

Kako rezultat suradnje u okviru programa UIC, konzorcij Grande ABC postat će prvi javni konzorcij u Brazilu koji će centralizirati upravljanje mobilnošću u skupini općina.

Kružno gospodarstvo

U cilju poboljšanja života u četvrti u kojoj je 78% osoba suočeno s nesigurnom opskrbom hranom, u kolumbijskom gradu Barranquilla provodi se pilot-projekt o urbanoj poljoprivredi koji se koristi kartom razvijenom u glavnom gradu Italije.

„Urbani vrtovi odličan su način pomicanja našeg prehrambenog sustava bliže održivosti”, rekao je Manuel Trujillo iz ureda gradonačelnika grada Barranquilla. „Sada, uz metodologiju iz Rima, ne trebamo počinjati od nule.”

U pilot-projekt uključeni su partneri i iz javnih i privatnih sektora, zajedno s civilnim društvom. U ranim fazama u obzir je bila uzeta zajednica u blizini poljoprivrednoga gospodarstva, migranti iz ruralnih područja vješti u području poljoprivrede.

Pilot-projekt mogao bi dovesti do veće inicijative na razini grada kojom bi se „stvarno poboljšalo naše kružno gospodarstvo”, rekao je Trujillo.

Energetska tranzicija

Zahvaljujući partnerstvu s glavnim gradom Latvije, Rigom, kanadski grad Edmonton promijenio je svoju perspektivu o upotrebi vodika za grijanje domova i napajanje javnog prijevoza.

„Naša jeftina struja i prirodni plin vrlo su jednostavna alternativa koju upotrebljavamo već neko vrijeme”, rekla je Maurya Braun iz grada Edmontona na sjednici. No zahvaljujući programu IUC to bi se uskoro moglo promijeniti.

Gradski tim predstavio je uvide o tome kako Riga upotrebljava vodik, uključujući i to da hibridni trolejbusi bez problema rade u hladnijim klimama te imaju veći raspon od onih koji se napajaju isključivo strujom, gradskoj upravi i savjetodavnom odboru grada Edmontona.

„Kao rezultat toga uveli smo vozila s gorivim ćelijama koja pokreće vodik, a vodik upotrebljavamo i za grijanje zgrada u drugoj fazi tehničkog modeliranja za energetska tranziciju Edmontona”, rekla je Braun. ■

PROMIŠLJANJE O GRADOVIMA NAKON PANDEMIJE

S obzirom na to da su gradovi diljem svijeta najviše pogođeni krizom bolesti COVID-19 i da su dom više od polovice svjetskog stanovništva, globalna rješenja kojima će se jamčiti njihov budući uspjeh sada su važnija negoli ikada prije.

Zahvaljujući priložima iz više od 30 gradova u Europi i Latinskoj Americi prikupljenima tijekom trajanja sedam webinara, u webinarima „Open Dialogues IUC-LAC” pružaju se savjeti o tome kako urbani centri mogu i dalje najbolje upravljati „novom normalnom” situacijom.

U njemu se navode lekcije naučene tijekom pandemije i donose prijedlozi o tome što učiniti prioritetom u godinama koje dolaze. –To uključuje potrebu za ponovnim osmišljavanjem urbanih prostora, promicanjem veće upotrebe obnovljivih izvora i ponovnom konfiguracijom industrija.

Obuhvaćene teme uključuju ponovno pokretanje i promišljanje o turizmu, važnom gospodarskom pokretaču za većinu gradova. U publikaciji se istražuje i može li pandemija dovesti do zelenije urbane budućnosti te poboljšanog pristupa otpornosti na klimatske promjene.

http://iuc-la.eu/wp-content/uploads/2020/09/EN_Dialogos_abiertos.pdf

SAZNAJTE VIŠE

<http://iuc-la.eu/en/>

Financijski instrumenti regionalne politike spremni na odgovor na izazove EU-a

Konferencija fi-compass održana na internetu 1. i 2. prosinca 2020. bila je posvećena financijskim instrumentima regionalne politike. Događanje EFRR-a/KF-a privuklo je više od 500 sudionika iz upravljačkih tijela, nacionalnih i regionalnih vlada, Europske komisije, Europske investicijske banke te javnih i privatnih financijskih posrednika, među ostalima.

Tijekom otvaranja događanja povjerenica za koheziju i reforme Elisa Ferreira svojom je porukom odredila ton naglašavanjem jedinstvene prilike u nadolazećem programskom razdoblju kombiniranjem ojačane kohezijske politike s novim instrumentima sljedeće generacije kojima će se na dosad neviđenoj razini podržati reforme i ulaganja.

Proračun EU-a za nadolazeće godine gotovo će se udvostručiti na otprilike 1,8 trilijuna EUR. Međutim, jedinstvena prilika ujedno je i velika odgovornost, ne samo za postizanje djelotvornog oporavka, već i za bolju ponovnu izgradnju, pametna ulaganja u zelenije, digitalnije, konkurentnije gospodarstvo, uz istodobno osiguravanje da nijedna regija ne zaostaje. Povjerenica je izrazila i blagi oprez, naglašavajući da će financijski resursi dostupni državama članicama biti dosad neviđeni – kao što su i potrebe za ulaganjima i reformama – pa čak možda i veći od toga. Stoga ćemo trebati snažnu koordinaciju među svim izvorima financiranja EU-a i više financijskih instrumenata.

Povjerenica se nadovezala na nove uredbe kojima se pružaju veće mogućnosti i veća fleksibilnost za financijske instrumente kohezijske politike, omogućavajući svim dionicima da uživaju u koristima: troškovnoj učinkovitosti, kvaliteti projekta, iskoristivosti i ostvarivanju ciljeva. Kako bi se to postiglo, moramo dokazati da uloga financijskih instrumenata nije pružanje potpore bankama ili financijskim institucijama, već da se radi o pružanju potpore ulaganjima u stvarno gospodarstvo, u koheziju.

Te poruke odrazile su se u intervenciji zamjenika glavnog direktora GU REGIO Nomundsa Popena koji je naglasio važnost financijskih instrumenata za kohezijsku politiku, navodeći primjere uspješnih financijskih instrumenata. Naglasio je i potrebu za istraživanjem njihova potencijala u urbanom sektoru, ključnom cilju politike u novom razdoblju. Financijski instrumenti imaju jasnu ulogu u pružanju potpore ulaganjima u urbano okruženje.

Tijekom događanja govorila je i gđa Lilyana Pavlova, potpredsjednica Europske investicijske banke, koja je istaknula posvećenost Banke nastavku i poboljšanju potpore kohezijskoj politici kroz pozajmljivanje, upravljanje mandatom i savjetodavne aktivnosti.

Konferencija na internetu djelomično je bila strukturirana u modularnom obliku kako bi sudionicima omogućila da se pridruže onim sjednicama koje su odražavale njihove posebne interese. Financijski instrumenti, koji uključuju zajmove, jamstva, vlasnički kapital i kvazivlasnički kapital, ostat će važan mehanizam ostvarivanja ciljeva za regionalne i urbane resurse politike u programskom razdoblju 2021. – 2027.

“ Danas određujemo smjer za sljedeće desetljeće, određujemo smjer za nove kohezijske programe, određujemo smjer za oporavak, određujemo smjer za novu i zeleniju budućnost. Moramo se usredotočiti na to kako ćemo rješavati izazove, maksimizirati ulaganja i kako ćemo stvoriti snažnije i konkurentnije regije. Financijski instrumenti imat će ključnu ulogu pa se stoga ova konferencija nije mogla održati u bolje vrijeme. ”

Elisa Ferreira, europska povjerenica za koheziju i reforme

Pod ovogodišnjim nazivom „Financijski instrumenti regionalne politike spremni na odgovor na izazove EU-a“ događanje je obuhvaćalo nekoliko ključnih horizontalnih tema povezanih s provedbom financijskih instrumenata:

- informativnu sjednicu o predloženoj novoj Uredbi o zajedničkim odredbama i drugim ključnim propisima. Predloženom Uredbom o zajedničkim odredbama uvodi se nekoliko inovacija u pogledu pojednostavnjivanja i poboljšanja sinergija među različitim alatima politika EU-a.
- sjednicu sa stručnjacima iz GU ENER i GU REGIO o financiranju vala obnove EU-a kroz financijske instrumente u kombinaciji s bespovratnim sredstvima. Obnovljen i poboljšan fond zgrada u EU-u pomoći će utrti put prema dekarboniziranom i čistom energetske sustavu. Obnova i javnih i privatnih zgrada ključna je u ovom kontekstu i izdvojena je u europskom zelenom planu kao ključ pokretanja energetske učinkovitosti sektora. Financijski instrumenti u kombinaciji s bespovratnim sredstvima imaju ključnu ulogu u mobilizaciji financijskih sredstava potrebnih u državama članicama.
- GU REGIO i Europska investicijska banka predstavili su načine na koje države članice mogu pripremiti programe prilagođene financijskim instrumentima.
- Drugi dan sjednice bio je posvećen programu InvestEU. U prezentaciji i panel-raspravi pružene su informacije o stanju odjeljka države članice programa InvestEU; proizvodima i prioritetima politika u okviru MSP-ova i okvirima politike istraživanja, razvoja i inovacija (GU GROW i GU RTD predstavili su najnovije razvoje), područje primjene za demarkaciju između država članica i odjeljaka EU-a; te stajalište dviju država članica, Poljske i Finske, o uspostavi odjeljka države članice.
- Paralelne sjednice obuhvaćale su financijske instrumente u ključnim sektorima novog Višegodišnjeg financijskog okvira: financiranje MSP-ova i energetska učinkovitost.

Još je jednom velik broj sudionika pokazao koliki je interes za financijske instrumente fondova ESI i koliko su dionici zainteresirani za njih.

Europska komisija (GU REGIO, GU AGRI, GU EMPL i GU MARE) u partnerstvu s Europskom investicijskom bankom uspostavila je platformu [fi-compass](https://www.fi-compass.eu) radi pružanja savjetodavnih usluga o financijskim instrumentima u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Osmišljena je kako bi se njome pomoglo upravljačkim tijelima i ostalim dionicima na način da im se pruže praktično znanje i alati za učenje, uključujući osobne tečajeve i ostala događanja s izvrsnim prilikama za umrežavanje.

Prezentacije s događanja bit će dostupne na stranici [fi-compass](https://www.fi-compass.eu). U slučaju dodatnih pitanja povezanih s prezentacijama s događanja, novom predloženom Uredbom o zajedničkim odredbama i programu InvestEU, obratite nam se na: REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu ■

SAZNAJTE VIŠE

<https://www.fi-compass.eu/video/combo-combination-financial-instruments-and-grant>
<https://www.fi-compass.eu/video/energy-efficiency-housing>

18. EUROPSKI TJEDAN

REGIJA i GRADOVA

Godišnji prikaz za gradove i regije postiže nove uspjehe na internetu

Unatoč mnogim nesigurnostima zbog bolesti COVID-19, 18. Europski tjedan regija i gradova još je jednom premašio rekordan broj sudionika. U ovom internetskom izdanju sudjelovalo je otprilike 12 000 sudionika i održano je otprilike 500 virtualnih sjednica, kao i virtualna izložba.

Tijekom tri tjedna, od kojih je svaki bio posvećen jednom tematskom klasteru, događanje se održalo uz poruku „Restart.Europe.Together” („Ponovno pokrenimo.Europu. Zajedno”).

Prvi tjedan bio je posvećen [Osnaživanju građana](#) s radnim sjednicama o temama koje su obuhvaćale područja e-demokracije, zajedničkog stvaranja u javnim službama, poduzetništva i još mnogo toga.

Drugi tjedan bio je usredotočen na [Koheziju i suradnju](#) i tada je održan najveći broj radnih sjednica, uza sve političke naglaske.

Treći tjedan posvećen temi „[Zelena Europa](#)” započeo je otvaranjem Zelenog tjedna koji je organizirao GU za okoliš. U okviru programa istražena je tema zelene Europe na radnim sjednicama o temama kao što su lokalizacija zelenog plana, energetska učinkovitost i biološka raznolikost.

Margaritis Schinas, potpredsjednik Europske komisije, bio je glavni govornik u prvoj epizodi minidokumentarnog filma „Together, we have built Europe” (Zajedno, izgradili smo Europu)

Ovogodišnja novina, platforma [Live&Replay](#), sadržava snimke svih sjednica, čime se omogućuje još veća posjećenost događanja.

Događanje je započelo minidokumentarnim filmom „Together, we have built Europe” (Zajedno, izgradili smo Europu), serijom od sedam epizoda u kojima su predstavljene razvoj EU-a i nastanak kohezijske politike kao i njezin učinak na izgradnju Unije. Nakon svakog emitiranja dvoje govornika (bivši predstavnik EU-a i mladi građanin EU-a) raspravljali su o epizodi na internetu.

THE EUROPEAN AWARDS FOR INNOVATIVE PROJECTS

ESA BIC

TAKE THE COOL
FOOD CHALLENGE

E-SCHOOLS

SHICC

ENERGY
@SCHOOLTIME IS NOW
FOR CHANGE

Regiostars 2020.: dodjela nagrada

Dijalog građana

„Nadahnjujuće”, „prosvjetljujuće”, „nagrađujuće” riječi su kojima su mladi sudionici Dijaloga građana opisali sjednicu održanu 12. listopada 2020. Održana je međugeneracijska debata mladih ljudi i povjerenice za koheziju i reforme Elise Ferreira o utjecaju kohezijske politike na mlađe generacije.

Svečanost dodjele nagrada REGIOSTARS

Od 2008. nepristran žiri svake godine bira najbolje projekte kohezijske politike EU-a kojima se dodjeljuju nagrade REGIOSTARS. Ove godine kategorije su bile Pametni rast: industrijska tranzicija za pametnu Europu, Održivi rast: kružno gospodarstvo za zelenu Europu, Uključivi rast: vještine i obrazovanje za digitalnu Europu, Urbani razvoj: uključenost građana za kohezivne europske gradove i 30 godina Interrega: osnaživanje mladih za suradnju preko granica kao tema godine. I javnost je mogla izraziti svoje mišljenje glasovanjem za Nagradu po izboru javnosti.

U izdanju za 2020. registriran je najveći broj prijava dosad, njih 206, što je pokazalo „rastuću vrijednost ovog natjecanja kojim je naglasak stavljen na najbolje prakse kohezijske politike EU-a i kojim se posvećeni korisnici projekata nagrađuju zbog odlične provedbe financiranja EU-a na terenu”, navela je povjerenica Ferreira.

Povjerenik za gospodarstvo proglasio je projekt „ESA BIS” iz regije Centro Region u Portugalu pobjednikom u kategoriji Pametni rast. Nagradu u kategoriji Održivi rast, koju je objavio povjerenik za okoliš i oceane Virginijus Sinkevičius, osvojio je projekt „Take the Cool Food Challenge” iz programa Interreg Francuska (Channel). Pobjednik u kategoriji Uključivi rast,

Elisa Ferreira (naprijed lijevo) pridružila se Dijalogu građana s mladim studentima novinarstva i sudionicima programa „U školi otvorene kohezije”

kojem je nagradu uručio povjerenik za radna mjesta i socijalna prava Nicolas Schimt, projekt je iz Hrvatske „E-ŠKOLE”. U kategoriji Urbani razvoj pobjednički projekt objavila je potpredsjednica Europske komisije za vrijednosti i transparentnost Věra Jourová: „SHICC – Sustainable Housing for Inclusive and Cohesive Cities” financiran sredstvima programa Interreg Sjeverozapadna Europa. Dobitnik nagrade za temu godine, „30 godina Interrega”, kojeg je objavila povjerenica za inovacije, istraživanje, kulturu, obrazovanje i mlade Mariya Gabriel, jest projekt „ENERGY@SCHOOL” financiran sredstvima programa Interreg Središnja Europa. I na kraju, Nagradu po izboru javnosti, koju je objavio glavni glasnogovornik Europske komisije Eric Mamer, osvojio je projekt „Time is now for change” iz programa Interreg Litva – Poljska s 8300 osvojenih glasova.

Anastasia Lopez (Austrija) i Francisco Sezinando (Portugal) prihvaćaju svoje nagrade Megalizzi-Niedzielski za novinare u sponu

Medijski program

Nekolicina novinara prisustvovala je programu uživo u Bruxellesu unatoč pandemiji. O događanju je izviješteno u 733 reportaža diljem EU-a i izvan njega.

Drugu godinu zaredom od tragične smrti Antonija i Bartosza u Strasbourgu nagradu nazvanu po njima osvojilo je dvoje mladih europskih novinara koji najviše obećavaju. Povjerenica za koheziju i reforme Elisa Ferreira proglasila je Anastasiju Lopez iz Austrije i Francisca Sezinanda iz Portugala dobitnicima nagrade Megalizzi-Niedzielski za 2020. jer su oboje dosad obavljali odličan posao kao novinari.

Live&Replay

Ovo izdanje 18. Europskog tjedna regija i gradova bilo je usmjereno i na [platformu Live&Replay](#) kojom se svim sudionicima i onima koji su još uvijek zainteresirani omogućuje pregledavanje snimki svih sjednica. Platforma će biti dostupna jednu godinu. ■

Sada počinjemo s pripremama za sljedeće izdanje ovoga godišnjeg događanja koje će se održati od 11. do 15. listopada 2021. (rezervirajte datum!). Zahvaljujući povratnim informacijama sudionika, izdanje za 2021. bit će usmjereno na četiri teme: zeleno, kohezija, građani i digitalno. **Radujemo se vašem dolasku sljedeće godine!**

MEDIJSKI PROGRAM YOUTH4REGIONS

Ovdje je članak koji je poslala mlada novinarka koja je sudjelovala u blogerskom natjecanju YOUTH4REGIONS.

Medijskim programom Youth4Regions podupire se razvoj sljedeće generacije novinara specijaliziranih za regionalnu politiku. Njime se te mlade Europljane potiče da izvješćuju o projektima koje financira EU.

Ljudi Europe, oni su važni

Listopad 2020.: Ovaj mi je mjesec bio pun obaveza. Usklađivala sam zadatke na fakultetu i samostalne projekte te iscrpljujuće sastanke preko zaslona s usamljenim šetnjama uz plažu.

No na globalnoj razini svijet nije baš tako sporo ponovno postajao zahvaćen virusom zbog čega su regije isključivo bile obojane u crveno. Unatoč tomu, uspjela sam doputovati u Bruxelles na Medijski program Youth4Regions 2020. Više od 20 mladih novinara iz cijele Europe i izvan nje prisustvovalo je događanju u svojstvu članova medija kako bi izvijestili o 18. Europskom tjednu regija i gradova.

Mogla bih govoriti o ishodima učenja ovog iskustva, galvanizaciji dobivanja informacija iz prve ruke o budućnosti europskog novinarstva izravno od medijskih kuća koje svakodnevno konzumiram ili o uzbuđenju istraživanja mobilnog novinarstva uz izlazak iz sigurne zone u pogledu pisanja.

Mogla bih govoriti o tome kako je to biti u središtu stroja za donošenje odluka u kojemu sam htjela raditi davno prije pre-

Marta je europska i talijanska digitalna novinarka koja se bavi socijalnim pitanjima, ljudskim pravima i okolišem. Studentica programa Mundus Journalism, koja se specijalizira za rat i sukob između Danske i Ujedinjene

Kraljevine, za program Youth4Regions saznala je zahvaljujući dobroj staroj usmenoj predaji te je pomislila da bi to mogla biti odlična prilika za eksperimentiranje s novinarstvom i europskim identitetom.

laska na novinarstvo. Mogla bih govoriti i o tome kako je mi je taj boravak, tijekom kojeg sam svjedočila otvorenosti političara na visokim pozicijama koji aktivno slušaju predstavnike mladih, uz istodobnu skromnost u predlaganju saveza medijskim stručnjacima kako bismo Europu učinili zelenijom, digitalnijom i kohezivnijom, dao nadu i osnažio moju prethodnu posvećenost paneuropskoj solidarnosti.

Povjerenica Elisa Ferreira s dvama dobitnicima nagrade (s njezine lijeve strane), službenici Komisije i drugi finalisti nagrade Megalizzi-Niedzielski za novinare u usponu.

Mogla bih govoriti o iznenađenju koje me obuzelo kada sam ušla u uži izbor za nagradu Megalizzi-Niedzielski ili o posve obuzimajućoj zbunjenosti koju sam osjetila dok sam sjedila na pozornici i slušala riječi hvale o svojem radu, a navikla sam biti iza kamere i po prirodi sam iznimno skromna.

No umjesto toga, govorit ću o ljudima. Sastajanje s ljudima koji nisu članovi vašeg kućanstva u ovom „vremenu korone“ vrlo je poticajno iskustvo. Šetnje oko zgrada EU-a, uz pridržavanja mjera fizičke razdaljine, više nisu bile usamljene – i, iz očitih razloga, nisu bile uz more! No dodatna vrijednost takvih ljudskih veza leži u jedinstvenosti sudionika. Talentirani, posvećeni, otvoreni. Toliko kulturnih, akademskih, profesionalnih pozadina, a svi dijele isti cilj: baviti se kvalitetnim novinarstvom koje se bori protiv populizma i dezinformacija te pruža činjenice, rješenja i nadu. Iako sam navikla na život u međunarodnom okruženju, nikada me neće prestati iznenađivati što može postići skupina različitih – iako po mojem mišljenju „prebije- lih“ – ljudi okupljenih u jednoj prostoriji.

Od tinejdžera do ljudi u kasnim dvadesetima, svi smo imali priliku razmjenjivati profesionalna i osobna iskustva, poglede na svijet i utjecaj EU-a na naše regije. Posebno me iznenadila

velika želja da se međusobno podržimo, bilo to pregledom napisanog članka ili pomažući pri snimanju razgovora, „kako biste se vi mogli usredotočiti na pitanja“.

To je metafora, metareprezentacija samog europskog sna. Suradnja, unatoč i zahvaljujući razlikama.

Otišla sam sa željom da se vratim i poticajem da poboljšam prekograničnu suradnju s licima koja sam upoznala u manje od tjedan dana te sa sigurnošću da će EU, ako je u ovim ludim vremenima uspio postići da se osjećamo bliskima i povezanim kao ljudi, moći proći i teže testove. Izvan institucije i niza vrijednosti, EU jesu stvarni ljudi i EU jest za stvarne ljude. To je ono što se na kraju dana računa. ■

Marta Silvia Viganò

Bivša polaznica programa Youth4Regions za novinare u usponu 2020.

Kohezijska politika: bliska suradnja za građane i s građanima

Od njezina osnivanja kohezijska politika EU-a radila je za ljude, osiguravajući da se odluke donose što bliže građanima kodiranjem partnerstva u vlastiti DNK.

Znatno je pridonijela premošćivanju nejednakosti u mogućnostima, područjima i uvjetima za život. Njome se ulagalo u dinamičnija i konkurentnija gospodarstva stvaranjem kvalitetnih radnih mjesta, pružanjem kvalitetnog obrazovanja

i osposobljavanja za mlade ljude, jačanjem mobilnosti i dostupnosti, zaštitom okoliša i poboljšanjem uvjeta za život u našim gradovima i zajednicama. Uz takvu pozadinu, prirodno je da je to ujedno i politika koja je najbliža svim građanima EU-a.

Do danas je kohezijska politika doživjela nekoliko dobrih primjera aktivnog sudjelovanja građana, lokalnih zajednica i civilnog društva. Lokalno vođene strategije razvoja (CLLD), integrirana teritorijalna ulaganja u gradove, urbane inovativne akcije i Interreg prekogranična suradnja, pokazali su kako se ulaganja u lokalni razvoj mogu povezati s interesima i željama ljudi koji od njih imaju koristi.

U širem kontekstu, makroregionalne strategije i partnerstva u okviru Programa EU-a za gradove uspješno eksperimentiraju s različitim načinima participativnog upravljanja.

Inovacije su i moćan pokretač sudjelovanja. Otvorena podatkovna platforma Europskih strukturnih i investicijskih fondova učinila je kohezijsku politiku najtransparentnijom politikom ulaganja u modernim vremenima, prikazujući i njezinu provedbu i rezultate. Upotreba otvorenih podataka utrla je put inicijativama u području aktivnog građanskog nadzora.

Kroz takozvane Sporazume o integritetu, organizacije civilnog društva osiguravaju da javna potrošnja u projektima financiranim sredstvima EU-a bude priznata i pouzdana, povećavajući i povjerenje u javnu nabavu i kvalitetu njezinih ishoda. Slično tome, pilot-projektom At the School of Open Cohesion promicalo se aktivno sudjelovanje školaraca kako bi se osiguralo da projekti u njihovim gradovima ili područjima doista ostvaruju planirane rezultate. U razdoblju 2021. – 2027. pristup informacijama olakšat će sudjelovanje.

Jačanje veza

Iskrena i smislena uključenost građana u kohezijsku politiku predstavlja promjenu paradigme. Javne institucije koje se otvaraju sudjelovanju građana ne moraju se bojati. Baš suprotno, one mogu samo imati koristi od obnovljenog i osnaženog odnosa s onima prema kojima snose odgovornost.

Istodobno, zbog sudjelovanja u važnim odlukama u pogledu njihove budućnosti građani će se osjećati osnaženijima i odgovornijima. To je klasična situacija koja donosi samo prednosti i rezultira poboljšanim upravljanjem, tj. pouzdanom administracijom kojom se proaktivno stvaraju prilike dionika za sudjelovanje, veća izgradnja kapaciteta i učenja te socijalnija kohezija potaknuta snažnim vlasništvom.

Zato je tijekom konferencije na visokoj razini u veljači ove godine Elisa Ferreira, povjerenica za koheziju i reforme, poslala snažnu poruku svim državama članicama i regijama: „Sada je vrijeme da ostvarimo suradnju kohezijske politike s građanima”. Trend je nepovratan i pomaknuli smo se jedan korak naprijed promicanjem niza inicijativa koje se već provode, podržavajući i nadahnjujući i upravljačka tijela i organizacije civilnog društva da građane ne učine samo korisnicima, već i sudionicima koji rješavaju probleme i donose odluke.

Međutim, zajedničko stvaranje djelotvorno je samo kada postane neizostavna značajka i standardno ponašanje. Mogućnost oblikovanja regije ujedno je i prednost i velika odgovornost i građani bi je trebali smatrati korisnom.

Ulaganja u našu budućnost

Mnogo je toga na kocki u sljedećih nekoliko godina. Trebamo osigurati da se ulaganjima EU-a iz novog dugoročnog proračuna EU-a i inicijativom EU sljedeće generacije podržava opo-

ravak europskoga gospodstva nakon pandemije koronavirusa te da se njima ostvari zelena i digitalna tranzicija. Pomoći će izgraditi otpornije društvo koje se temelji na solidarnosti i zajedničkim ciljevima.

Kako bismo osigurali da nitko ne zaostaje, Fond za pravednu tranziciju trebat će se temeljiti na iskrenom i djelotvornom partnerstvu, ne samo s gospodarskim silama u pogođenim regijama, već će zahtijevati i uvjerljivo sudjelovanje lokalnog stanovništva, osobito mladih ljudi koji će ubirati plodove tog procesa.

Konferencija o budućnosti Europe, paneuropska provedba participativne i deliberativne demokracije, imat će samo koristi od integracije iskustava stečenih u okviru kohezijske politike i iskustava koje su stekli njezini dionici, uz istodobno stjecanje koristi promicanjem uključenosti građana. Blisko partnerstvo institucija EU-a, država članica, regija i općina predstavlja prirodan okvir za nadolazeću raspravu.

Vođenje vlastitim primjerom, poticanje rasprave, dijeljenje iskustva i naglašavanje koristi rada s ljudima bit će najbolji doprinosi ciljevima konferencije. Kohezijska politika široka je platforma za uključivanje građana EU-a u izgradnju potrebnih kapaciteta i razvoj instrumenata javnog ulaganja za budućnost Europe. ■

SAZNAJTE VIŠE

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/citizens_good_governance

Zeleno ponašanje već postoji, što vi čekate?

Petnaest mladih utjecajnih osoba na društvenim mrežama krenulo je na putovanje kako bi se sastali s ljudima zaslužnima za regionalne zelene projekte te kako bi podigli razinu svijesti među mladim Europljanima o nastojanjima EU-a u borbi protiv klimatske krize.

Putovanja su se održavala od listopada do prosinca 2020. U okviru kampanje Green Trip koju je pokrenula Glavna uprava Europske komisije za regionalnu i urbanu politiku. Cilj je bio mladim Europljanima predstaviti mjere zaštite okoliša kao pustolovinu te komunicirati o zelenom planu EU-a na razumljiv i uključiv način. Putovanje je bilo usredotočeno na osobne susrete s ljudima koji su ili uključeni u trenutačne projekte kojima se promiče niskouglično gospodarstvo i borba protiv klimatskih promjena ili koji imaju koristi od njih.

Pod kreativnim konceptom „Ding Dong! Jeste li spremni za zeleni izazov?“, kampanja Green Trip bila je usmjerena na mlade Europljane u dobi od 16 do 24 godina iz pet zemalja:

Belgije, Njemačke, Grčke, Litve i Portugala. U svaku je zemlju otputovalo troje utjecajnih osoba – virtualno ili fizički – na tematske rute kroz područja njihove zemlje.

Mikroutjecajne osobe pričaju svoje priče

Uzimajući u obzir ciljanu publiku, generaciju Z, utvrđeno je da je komunikacija utjecajnih osoba na društvenim mrežama najdjelotvorniji način postizanja ciljeva kampanje. Autentičnost je važna pa su odabrane lokalne utjecajne osobe počele promovirati održiv način života svojim pratiteljima na društvenim mrežama i prije samog putovanja.

Svaka utjecajna osoba ima otprilike 50 000 pratitelja i prepoznata je kao takozvana mikroutjecajna osoba. Te osobe često imaju bolju stopu uključenosti i veće uzajamno povjerenje i kredibilitet među svojim pratiteljima te su odabrane zbog vještine pričanja priča jer se ova inicijativa temelji na pričanju priča.

Putovanja

Ding-dong je zvuk koji čujete kada pritisnete zvono na vratima i upravo je to ono što su utjecajne osobe činile tijekom putovanja #DingDongEU. Tijekom putovanja zvonili su na vrata brojnih nadahnjujućih projekata i razgovarali s donositeljima zelenih promjena u području mobilnosti, hrane, stanovanja, očuvanja prirode i proizvodnih lanaca. Teme su se temeljile na glavnim područjima politike zelenog plana EU-a te su prevedene u provodive i dostupne koncepte za mlade građane EU-a.

Njemačka

Grčka

Sveukupno su posjetili više od 70 inicijativa. U prekrasnim nacionalnim parkovima utjecajne osobe mogle su vidjeti kako se obavlja posao očuvanja ekoloških usluga kojima se održava biološka raznolikost i gradovi štite od poplava. Susreli su se s vlasnicima društava posvećenima održivoj i pravednoj modi te drugima koji ponovno upotrebljavaju cijeli niz odbačenih predmeta.

U području proizvodnje, konzumacije i otpadaka hrane utjecajne osobe posjetile su najnovije poljoprivredne objekte, istraživački centar u kojemu se razvijaju biljne alternative mesnim proizvodima te centar ponovne distribucije hrane u kojemu su posvećeni borbi protiv otpadaka hrane.

“ Osjećam se energično i puna sam pozitivne energije zbog susreta sa svim prekrasnim ljudima zaslužnima za zelene projekte. ”

Laurafromthedesert

A profile card for Laura. It features a green-tinted photo of her smiling. In the top right corner is the 'DING DONG' logo. A white circle highlights a red map of Belgium. Below the photo, the text reads 'BELGIUM', 'LAURA', and '@laurafromthedesert'.

A profile card for Aggelos. It features a green-tinted photo of him wearing sunglasses and a jacket. In the top right corner is the 'DING DONG' logo. A white circle highlights a red map of Greece. Below the photo, the text reads 'GREECE', 'AGGELOS', and '@angelo_stavr'.

“ Na ovom putovanju naučio sam milijun stvari o tome kako zaštititi okoliš i brojne stvari koje inače nikada ne bih naučio. ”

Angelo_stavr

Na kraju, ali ne i manje važno, u nekoliko je projekata prikazano da razvoj alternativa s dobrim utjecajem na okoliš može biti i socijalno uključiv.

Kako bi u potpunosti uključili publiku i stvorili proaktivan stav, putovanje svake utjecajne osobe kulminiralo je organizacijom „velikog zelenog izazova“ koji je bio blisko povezan s konačnim projektom financiranim sredstvima EU-a i samom temom putovanja. Putem su utjecajne osobe rješavale i nekoliko manjih izazova koje su im predložili njihovi pratitelji, od osmišljavanja originalnog recepta od ostataka hrane u hladnjaku do prikupljanja otpada u parku. Rezultati su objavljeni na Instagramu. Prva portugalska utjecajna osoba, Catarina, izazvana je da izradi vlastitu stanicu za kompostiranje – u samo nekoliko sati njezin je videozapis imao otprilike 10000 pregleda.

Portugal

Belgija

Što dalje? Vaš je red!

Iako su putovanja završila, kampanja će nastaviti prikazivati posvećenost EU-a zelenijem kontinentu ponovnim prikazivanjem iskustava utjecajnih osoba na društvenim mrežama. Kako su pokazali izazovi kojima su se bavili europski projekti s jedne strane, i utjecajne osobe i njihovi pratitelji s druge, svi mogu pridonijeti održivijoj budućnosti. Zato s pomoću oznake #DingDongWU na Instagramu i vi možete izazvati sami sebe, ali i svoje prijatelje, članove obitelji ili bilo koga drugoga na usvajanje ekološki prihvatljivih navika.

Promjena počinje sada: kako Božić može postati održiviji i koja je vaša zelena novogodišnja odluka? ■

SAZNAJTE VIŠE

[@EUinmyregion](https://dingdong-challenge.campaign.europa.eu/en)

Izjava o ograničenju odgovornosti: Putovanja utjecajnih osoba održavala su se od druge polovice listopada do početka prosinca 2020. Nažalost, pandemija bolesti COVID-19 spriječila je brojne utjecajne osobe od fizičkog odlaska na zeleno putovanje. Tijekom putovanja pazljivo se pratila zdravstvena situacija, a zelena putovanja brzo su se pretvorila u digitalna kada je to bilo potrebno.

PROJEKTI

INOVATIVNA PARTNERSTVA U PODRUČJU ZDRAVLJA I SOCIJALNE SKRBI U DANSKOJ

**UKUPNO ULAGANJE
4 832 215 EUR**

**DOPRINOS EU-A
2 416 110 EUR**

Privatne i javne organizacije danske regije Sjeverni Jutland udružuju se u okviru programa za zdravstvene tehnološke usluge radi stvaranja novih proizvoda i usluga u području zdravstvene i socijalne skrbi. Cilj je poboljšati skrb o pacijentima i smanjiti opterećenje za zdravstvene djelatnike i pružatelje socijalne skrbi.

Poduzetnici, društva i obrazovne institucije udružuju se u okviru programa kako bi razvili rješenja kojima će ispuniti potrebe pružatelja usluga zdravstvene i socijalne skrbi te kako bi se one mogle staviti na tržište. Do danas je iz inicijative proizišlo 28 projekata u okviru kojih je razvijen niz inovacija, od tehnologije kojom se poboljšava iskustvo skrbi za pacijente do bolničke opreme kojom se smanjuje radno opterećenje.

Programom upravlja organizacija Life Science Innovation Sjeverne Danske. Cilj ovog partnerstva iz Aalboga regije Sjeverni Jutland i općina, društava i danskih institucija visokog obrazovanja te istraživačkih institucija jest osnažiti inovacije u području zdravstva i socijalne skrbi kao i razvoj poslovanja.

Potencijalni partneri sastaju se na otvorenim radionicama na kojima dijele svoje potrebe, ideje i rezultate. Udružene javne i privatne organizacije pristupile su programu s idejama o uslugama ili tehnologijama u području zdravstvene i socijalne skrbi koje se u okviru programa procjenjuju za financiranje u skladu s lokalnim potrebama i potencijalom tržišta u pogledu inovacija. U okviru projekata zatim se razvijaju, ispituju i provode njihova rješenja.

Proizvodi za tržište

Kroz program zdravstvenih tehnoloških usluga s istraživačkim institucijama trenutačno surađuje otprilike 60 društava, od kojih njih 32 primaju financijska sredstva za razvoj novih proizvoda koji će biti stavljeni na tržište.

Među njima su i sustav koji liječnicima pomaže u odabiru odgovarajuće terapije antibioticima za pacijente, digitalna platforma kojom se analiziraju slike površine kože, sustav sigurne pohrane osobnih stvari bolničkih pacijenata te robotski potpomognuta tehnologija kao dodatna pomoć za obavljanje ultrazvuka.

Ističe se sustav digitalnog dnevnika kojim se pacijentima s Parkinsonovom bolesti i njihovim skrbnicima pomaže u upravljanju liječenjem. Sustav uključuje aplikaciju u koju pacijenti zapisuju svoje simptome i unos lijekova te digitalni sat koji prati aktivnost i obrasce spavanja. Njima se pružaju detaljne informacije koje zdravstveni djelatnici mogu upotrebljavati kako bi optimizirali planove liječenja.

Uz inovacije kojima se poboljšava skrb, programom koji se provodi do 2021. stvoreno je 15 radnih mjesta iz dosad dovršenih 12 projekata. Društva sudionici dodijelila su više resursa inovacijama u tehnologiji zdravstvene skrbi, povećala su prihode i dovela do većih prilika za izvoze. ■

SAZNAJTE VIŠE

<http://www.lifescienceinnovation.dk/>

PROJEKTI

TRŽIŠTE PONOVO DISTRIBUIRA NEPRODANE PROIZVODE RANJIVIM SKUPINAMA

**UKUPNO ULAGANJE
551 779 EUR**

**DOPRINOS EU-A
469 012 EUR**

Prehrambeno tržište u drugom najvećem grčkom gradu osmislilo je sustav distribuiranja svježeg voća i povrća koje bi inače propalo. Hrana se dijeli ranjivim društvenim skupinama i pojedincima koji žive ispod razine siromaštva.

Brojno voće i povrće koje je sigurno za konzumaciju i hranjivo ponekad se teško prodaje zbog izgleda koji nekima nije privlačan. To može biti posebno problematično za trgovce koji prodaju svježe proizvode.

Središnja tržnica u Thessalonikiju uvidjela je priliku ponovne distribucije neprodanih proizvoda. Udružila se s nekoliko partnera, uključujući bugarsku općinu Borino, kako bi pokrenula prekogranični projekt poznat pod nazivom Social Plate.

Između travnja 2018. i siječnja 2020. projekt je od trgovaca zaprimio 470 tona voća i povrća. Pod nadzorom upravitelja kontrolom kvalitete proizvodi su razdvojeni u one koji se mogu konzumirati i one koji ne mogu. Od zaprimljene hrane 324 tone prosljeđeno je onima kojima je hrana najpotrebnija.

Volonteri su ponovno pakirali proizvode i slali ih lokalnim socijalnim organizacijama radi ponovne distribucije, u svježem ili termički obrađenom obliku, ranjivim skupinama poput beskućnika, nezaposlenih osoba i izbjeglica. Sedamdeset organizacija sudjelovalo je u ponovnoj distribuciji, uključujući NVO-ove, prodavaonice prehrambenih proizvoda u vlasništvu zajednice, banke hrane i crkvene pučke kuhinje.

Projektom se htjelo promicati i bolje upravljanje organskim ostacima kao i recikliranje ambalaže. Dodatan cilj uključivao je osposobljavanje 30 mladih zaposlenika NVO-ova.

Pokretanje socijalnih poduzeća

Radi praćenja aktivnosti zaposlen je koordinator projekta, a dvoje mladih volontera sudjelovalo je kao dio programa Interreg Volunteer Youth. Aktivnosti su se objavljivale diljem Thessalonikija, šire regije i Bugarske u nastojanju da se opća javnost uključi u načine kojima se može smanjiti količina otpada hrane.

Razdoblje financiranja završilo je u prosincu 2019., no ostavština projekta živi i dalje kroz neprofitno socijalno poduzeće osnovano u Grčkoj radi nastavka provedbe aktivnosti. Preko granice, u Bugarskoj se nadaju da će poduzeće uspostaviti franšize kako bi se recept za uspjeh projekta Social Plate mogao replicirati i ondje. ■

SAZNAJTE VIŠE

<https://www.socialplate.eu/>

PROJEKTI

INFORMACIJE POKREĆU ENERGETSKU TRANZICIJU U LUKSEMBURGU

**UKUPNO ULAGANJE
2 602 769 EUR**

**DOPRINOS EU-A
1 041 108 EUR**

Suradnja nacionalne mreže za održivu energiju i lokalnih nadležnih tijela pomaže potrošačima u Luksemburgu da svoje domove učine energetski učinkovitijima, da se prebace na obnovljive izvore energije i odluče za zeleniji prijevoz smanjujući tako emisije stakleničkih plinova i štedeći novac.

U okviru projekta „Infopoints myenergy goes digital“ financiranoga sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj dijele se najnovije pojedinosti o financijskoj pomoći za obnove ili izgradnju domova kojima se smanjuje potrošnja energije. Njime se i podiže svijest o tome kako kod kuće štedjeti energiju, o mogućnostima obnovljivih izvora energije i troškovima te utjecaju različitih načina prijevoza na klimu.

Projekt je partnerstvo lokalnih općina i luksemburške mreže za održivu energetsku tranziciju, myenergy, koja obuhvaća ključna nacionalna ministarstva zajedno s udruženjima trgovaca, obrtnika, arhitekata i inženjera te predstavnicima lokalnih nadležnih tijela.

Sve te organizacije posjeduju korisne informacije za građane koji planiraju obnovu, izgradnju ili prijevoz kupljenoga. U okviru projekta razvijeni su aplikacija, internetski sadržaj i digitalni alati kojima se pojednostavnjuje pristup tim podacima, a podržani su personaliziranom potporom profesionalnih savjetnika u općinama.

Zelena i digitalna potpora

Jedan fokus projekta jest znatan iznos pomoći koju pružaju nacionalna i lokalna tijela u Luksemburgu kako bi u obnovljene ili nove zgrade uključila značajke kojima se štedi energija ili tehnologiju obnovljivih izvora energije. Mobilna aplikacija Myrenovation brzo simulira koliki je iznos potpore dostupan za planirani posao i sudionike vodi kroz postupak podnošenja zahtjeva za financiranjem. Dodatni savjeti u aplikaciji obuhvaćaju pretfinanciranje, prilagodbu na održivu upotrebu energije te održivu mobilnost.

Za pristup informacijama na internetu u okviru projekta Infopoints myenergy goes digital stvoreni su *web*-mjesto Myenergy i platforma sa sadržajem za općine. *Web*-mjesto uključuje pojedinosti o uštedi energije kod kuće, zajedno s neutralnim podacima o izvorima energije i načinima prijevoza kako bi se građanima pomoglo u smanjenju emisija, uštedi energije te smanjenju cjelokupnih troškova grijanja, struje i putovanja.

Na *web*-mjestu dostupan je i izračun financijske pomoći, zajedno s alatima za pojednostavnjivanje upravljanja projektom poput različitih oblika organiziranja sastanka sa savjetnikom za energiju, izvješća, popisa za obnovu i alata za praćenje podataka.

Istražuju se dodatne mogućnosti za digitalizaciju usluga mreže myenergy kako bi se njima podržali klimatski prihvatljivi izbori. U međuvremenu, projektom se potiče širi prijelaz na nisko-ugljično gospodarstvo s obzirom na to da se njime potiče rad ljudi aktivnih u području održive gradnje, energije i prijevoza, uz povećanje stručnosti u području energije među zaposlenicima u općini. ■

SAZNAJTE VIŠE

<https://www.myenergy.lu/>

PROJEKTI

ODRŽIVA PREOBRAZBA MUZEJA NA MALTI

UKUPNO ULAGANJE
9 147 872 EUR

DOPRINOS EU-A
7 318 298 EUR

Povijesna građevina u Valetti, glavnom gradu Malte, obnovljena je zahvaljujući Europskom fondu za regionalni razvoj u kuću s nultom energetske razinom u kojoj se nalazi nacionalna kolekcija umjetnina zemlje. Obnovama dolazi do uštede energije i vode, a istodobno ovoj ustanovi jedinstvene kulturne baštine pružaju svrhu dostojnu 21. stoljeća.

Poticajnom adaptacijom zgrade iz 16. stoljeća Auberge d'Italie poboljšana je iskoristivost prostora kako bi navedena građevina mogla biti dom novome muzeju Mużew Nazzjonali tal-Arti, odnosno Nacionalnom umjetničkom muzeju Malte (MUŽA).

Modernim dodacima osigurava se prostor u kojemu pojedinci mogu cijeliti umjetnička djela u energetske učinkovitoj udobnosti. Sekundarni dvostruki premaz štiti originalne prozore te povećava izolaciju. Dodani sloj izolacije na krovu pruža dodatnu zaštitu od gubitka topline. Na krovu se nalaze i fotonaponske ploče kojima se stvara čista, obnovljiva energija za rad i osvjetljenje zgrade.

Pametnim sustavima u unutrašnjosti osigurava se dodatna ušteda energije. Sustav upravljanja zgradom prati grijanje i klimatizaciju koje prilagođava u skladu s brojem ljudi koji se utvrđuje senzorima ugrađenima u cijeloj zgradi. Dnevno svjetlo nadopunjeno je LED žaruljama koje kontrolira središnje računalo koje namješta i jačinu svjetla u prostorijama na temelju aktivnosti koju uočavaju senzori.

Očuvanje resursa

Tehnologija je osmišljena kako bi mogla funkcionirati u ravnoteži s izvornim značajkama povijesne lokacije radi smanjenja ekološkog otiska muzeja.

Debeli zidovi od vapnenca muzej ljeti održavaju hladnim, a zimi toplim, smanjujući tako potrebu za umjetnim grijanjem i hlađenjem. Veliko središnje dvorište, koje se upotrebljava kao samostalni prostor, pruža prirodno svjetlo i ventilaciju galerijama koje se nalaze u susjednim prostorijama. Kiša prikupljena u originalnim cisternama za vodu usmjerava se u toalete u muzeju, čime se štedi dragocjena voda u ovoj otočnoj državi. Na kraju, ponovnom upotrebom povijesne građevine štete se materijali koji bi se u suprotnome upotrebljavali za izgradnju nove zgrade.

Stručnjaci iz različitih disciplina, poput povjesničara umjetnosti i inženjera, surađivali su na obnovi, što je rezultiralo modernim niskougličnim muzejom koji poštuje i dijeli lokalnu kulturu i na nacionalnoj i na međunarodnoj razini.

Kritičari umjetnosti i arhitekti prepoznali su zgradu kao primjer dobre prakse u obnovi te se pokazala popularnom među ljubiteljima umjetnosti. U godini nakon službenog otvorenja obnovljene građevine u prosincu 2018. muzej MUŽA posjetilo je više od 5 000 ljudi. ■

SAZNAJTE VIŠE

<https://heritagemalta.org>

PROGRAM

28. – 29. SIJEČNJA

Beograd (RS)

5. EUSAIR forum

1. – 5. OŽUJKA

Na internetu

Tjedan makroregionalnih strategija

17. – 18. LIPNJA

Porto (PT)

9. Konferencija o evaluaciji kohezijske politike EU-a

11. – 14. LISTOPADA

Bruxelles (BE)

Europski tjedan regija i gradova

10. – 11. PROSINCA

Marseille (FR)

Alpski forum

PRAVNA OBAVIJEST

Europska komisija niti bilo koja osoba koja djeluje u ime Europske komisije nije odgovorna za uporabu sljedećih informacija.
Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2020.

PDF: ISSN 2315-0823 KN-LR-20-004-HR-N

© Europska unija, 2020.

Ponovna upotreba dopuštena je samo uz navođenje izvora.

Ponovna upotreba dokumenata Europske komisije uređena je Odlukom 2011/833/EU (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Za svaku upotrebu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebna izravna dozvola imatelja pojedinačnog prava.

Ovaj časopis dostupan je na 22 jezika na *web*-mjestu: http://ec.europa.eu/regional_policy/hr/information/publications/panorama-magazine/

Sadržaj izdanja dovršen je u prosincu 2020.

FOTOGRAFIJE (STRANICE):

Naslovna stranica: © Europska unija

Stranica 3.: © Europska unija

Stranica 4.: © Njemačko predsjedništvo

Stranice 5., 6.: © Europska unija

Stranica 8.: © Europska unija

Stranica 18.: © Interreg IPA CBC Bugarska – Srbija

Stranice 19., 20.: © Inter Ventures

Stranica 21.: Vrh © Općina Woensdrecht;

Dno © Gospodarski odbor područja Arnhem-Nijmegen

Stranica 22.: © Hospital of Cerdanya

Stranica 25.: 01 © iStock/fbxx; 02 © iStock/MasterLu;

03 © iStock/Sami Auvinene; 04 © iStock/LeoPatrizi;

05 © iStock/wsfurlan; 06 © iStock/Rodrigo Blanco;

07 © iStock/diegograndi; 08 © iStock/Lisa Marie

Stranica 26.: © iStock/BrasilNut1

Stranice 29., 30., 31.: © Europska unija

Stranica 32.: © Marta Silvia Viganò

Stranica 33.: © Europska unija

Stranica 38.: Gore © iStock/krugli; Dolje © iStock/Giorgos Kristotakis.

Stranica 41.: © iStock/metamorworks

Stranica 42.: © iStock/SDI productions

Stranica 43.: © iStock/si-f

Stranica 44.: © iStock/Marvod

OSTANITE U KONTAKTU

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyregion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyregion

euinmyregion

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Ured za publikacije
Europske unije

Europska komisija
Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku
Komunikacija – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-pošta: regio-panorama@ec.europa.eu